

VIDES PĀRSKATS 2021

Valsts akciju sabiedrība "Starptautiskā lidosta "Rīga""

01

Ievads

3 Ievads

02

Vide un energopārvaldība

6 Vide un energopārvaldība

03

Ietekme uz gaisa kvalitāti un klimata pārmaiņām

10 Ietekme uz gaisa kvalitāti un klimata pārmaiņām

04

Dzeramā ūdens ieguve un patēriņš

13 Dzeramā ūdens ieguve un patēriņš

05

Ķīmisko vielu izmantošana Lidostas teritorijā

15 Ķīmisko vielu izmantošana Lidostas teritorijā

06

Virszemes ūdeņu kvalitāte

18 Virszemes ūdeņu kvalitāte

07

Grunts un gruntsūdeņu kvalitāte

20 Grunts un gruntsūdeņu kvalitāte

08

Meža apsaimniekošana

23 Meža apsaimniekošana

09

Ugunsbīstamība

25 Ugunsbīstamība

10

Vides troksnis

27 Vides troksnis

11

Energopārvaldība

31 Energopārvaldība

12

Atkritumu apsaimniekošana

34 Atkritumu apsaimniekošana

13

Bioloģiskā daudzveidība

37 Bioloģiskā daudzveidība

14

Vides apziņas veidošana

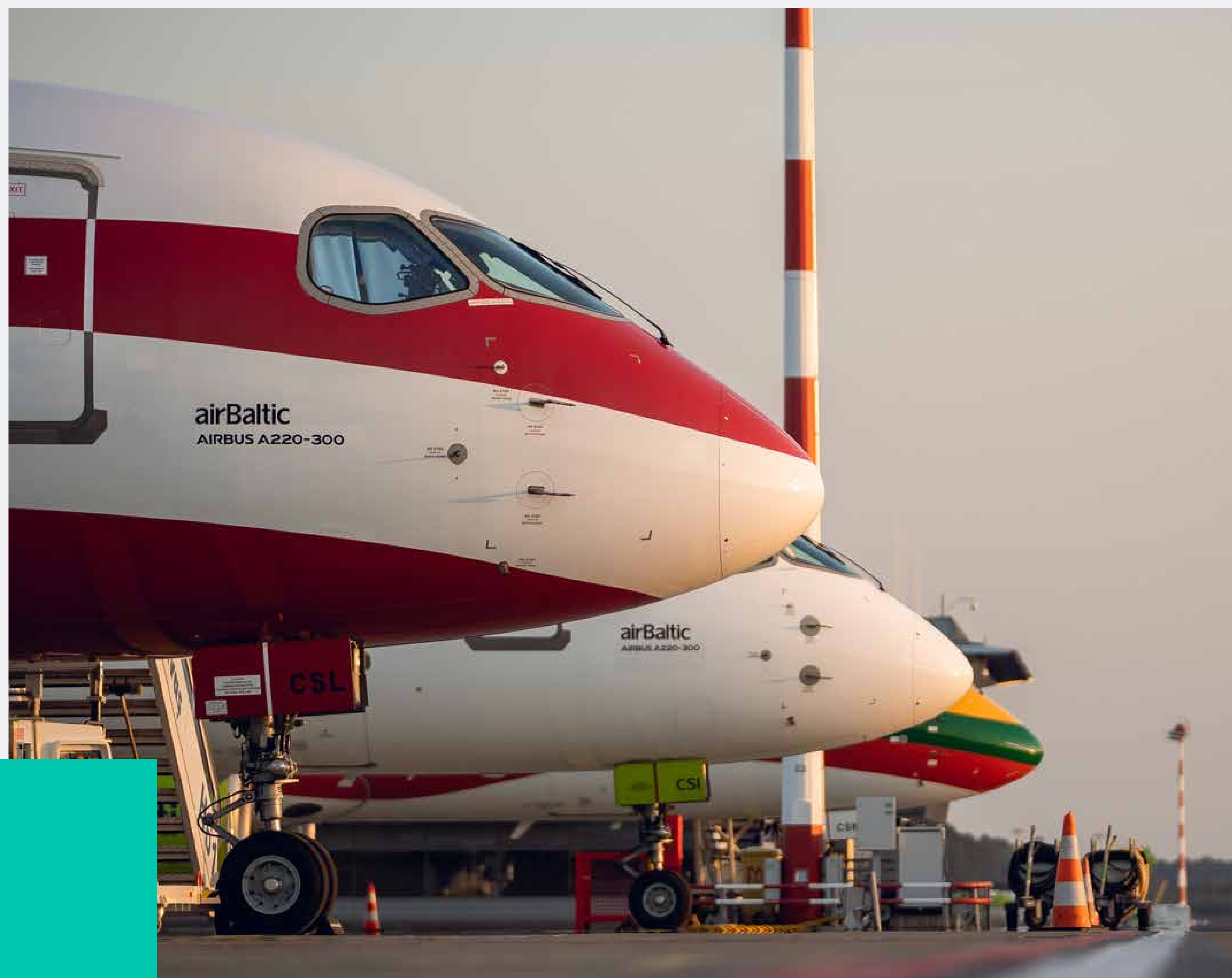
39 Vides apziņas veidošana

15

Būtiskākie Lidostas darbību raksturojošie rādītāji

42 Būtiskākie Lidostas darbību raksturojošie rādītāji

01

IEVADS

IEVADS

Valsts akciju sabiedrībai “Starptautiskā lidosta “Rīga”” (turpmāk – Lidosta) ir stratēģiska nozīme Latvijas ekonomikas attīstībā, jo Lidosta ir ne vien lielākā starptautiskā lidosta Latvijā un lielākais gaisa satiksmes infrastruktūras uzņēmums Baltijā, kas nodrošina regulārus starptautiskos pasažieru, kravas un pasta gaisa pārvadājumus, bet arī tā sniedz būtisku atbalstu militārajiem un valsts nozīmes lidojumiem Latvijas teritorijā.

Lidostas darbību un pakalpojumus var iedalīt četrās grupās – aviācijas pakalpojumi (pasažieru pārvadājumi, kravu pārvadājumi, biznesa aviācija, gaisa kuģu tehniskā apkope, virszemes apkalpošana), neaviācijas pakalpojumi (komercplatības, reklāmas pakalpojumi, autostāvvietas, biznesa parks un teritoriju attīstība, VIP

centra pakalpojumi, apmācības), drošības pakalpojumi (aviācijas drošības un glābšanas pakalpojumi, risku analīze, apsardze un videonovērošana), infrastruktūra un tās kapacitāte.

2021. gadā Lidosta apkalpoja 2,35 miljonus pasažieru, kas ir par 17% vairāk nekā 2020. gadā, tomēr salīdzinot ar pirms Covid-19 pandēmijas laiku 2019. gadā, kritums joprojām ir ievērojams -70%. Lielāko daļu jeb 57% no 2021. gadā apkalpotajiem pasažieriem pārvadāja nacionālā lidsabiedrība *airBaltic*. Otra lielākā lidsabiedrība pēc pārvadāto pasažieru skaita ar 21% ir *Ryanair*, bet trešā ar 5% pārvadātu pasažieru ir *Wizz Air*. 2021. gadā lielākā daļa ceļotāju devās uz Londonu, Tallinu un Frankfurti. Pērn iecienītāko galamērķu vidū bija arī Kijeva un Amsterdama. Salīdzinot

2020. un 2019. gadu, izmaiņas iecienītāko galamērķu izvēlē ir saistāmās ar Covid-19 pandēmijas ieviestajiem ceļošanas nosacījumiem un ierobežojumiem. 2021. gadā turpinājās darbs pie nozīmīgākajiem investīciju un infrastruktūras projektiem:

- VAS “Latvijas gaisa satiksme” un Lidosta saņēma Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijas (*Eurocontrol*) sertifikātu, kas apliecina sekmīgu A-CDM procedūru izstrādi un ieviešanu,
- uzlabojot Lidostas tehnoloģisko nodrošinājumu, izlidošanas terminālī nomainīti četri dokumentu kontroles e-vārti, tehniski modernizējot un paātrinot pasažieru apkalpošanu un mazinot

nepieciešamību pēc manuālas dokumentu pārbaudes,

- darbu sāka ar Kohēzijas fonda (turpmāk – KF) atbalstu izbūvētais otrais ātrās nobraukšanas manevrēšanas ceļš,
- lai uzlabotu vides pieejamību, palielinātu satiksmes drošību un mazinātu vides piesārņojuma riskus, ar KF atbalstu lidostā “Rīga” noslēdzās Muzeja ielas pārbūve,
- darbu sāka četras pašapkalpošanās bagāžas nodošanas vietas,
- turpinājās intensīvs darbs pie terminālā 6. kārtas projektēšanas un projekta saskaņošanas.

leviešot pasākumus, lai Lidostas biznesa panākumi un stratēģiskie mērķi tiktu sasniegti ar atbildīgu un līdzsvarotu rīcību, savu apņemību Lidosta puda gan pievienojoties nozarei būtiskām iniciatīvām, gan izstrādājot iekšējos dokumentus, gan turpinot iepriekš uzsāktās aktivitātes vides un energoefektivitātes uzlabošanai. Kā būtiskākās minamas:

- Lidostas pievienošanās Starptautiskās Lidostu padomes Eiropā (*Airport Council International Europe, ACI Europe*) iniciatīvai *Net Zero 2050*, tā apliecinot savu apņemšanos līdz 2050. gadam panākt pilnīgu CO₂ emisiju samazinājumu lidostas tiešajā kontrolē esošajos emisiju avotos,
- Lidostas Ilgtspējas stratēģijas izstrāde 2022.–2030. gadam ar izvirzītiem mērķiem klimata, ūdens, bioloģiskās daudzveidības un materiālu efektīvas izmantošanas un aprites ekonomikas principu jomā,
- būtisko vides aspektu un energoresursu patērētāju kontrole,
- vides pārvaldības sistēmas atbilstoši ISO 14001 uzturēšana,

- Oglekļa pārvaldības plāna 2020.–2023. gadam aktivitāšu īstenošana,
- dalība *Airport Carbon Accreditation* programmā.

Tāpat, cenšoties samazināt trešo pušu radītās CO₂ emisijas un piedāvāt videi draudzīgāku infrastruktūru Lidostas klientiem, Lidostas P3 stāvvietā darbu sākusi elektroautomobiļu uzlādes

stacija, kurā uzlādi veikt iespējams jebkuram elektroauto. Lidostas pasažieri var izvēlēties arī videi draudzīgākas transporta iespējas – P3 autostāvvietā koplietošanas autonomas piedāvā izīrēt mazemisiju vai bezemisiju transporta līdzekļus. 2021. gadā arī tika atklāts *Rail Baltica* būvlaukums, kas nākotnē piedāvās iespējas Lidostā nokļūt, izmantojot dzelzceļu.

Gadu no gada Lidosta ir uzlabojusi

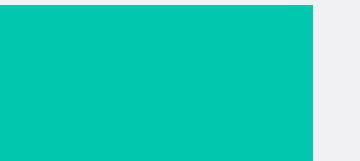
savu sniegumu Latvijas Ilgtspējas indeksā, 2021. gadā trešo gadu pēc kārtas saglabājot augsto platīna kategoriju un nodrošinot sev vietu Latvijas ilgtspējīgāko uzņēmumu saimē. Tas pierāda, ka, veiksmīgi apvienojot saimnieciskās darbības efektivitāti ar vides mērķu īstenošanu, tiek radīti priekšnoteikumi ilgtspējīgai Lidostas attīstībai ceļā uz Eiropas Savienības izvirzīto mērķi – klimatneitralitātes sasniegšanu 2050. gadā.

02

VIDE UN ENERGOPĀRVALDĪBA

VIDE UN ENERGOPĀRVALDĪBA

Lai apliecinātu Lidostas ilgtspējīgu attīstību, kuras pamatā ir saudzīga attieksme pret vidi, rūpes par sabiedrības veselību, kā arī resursu racionāla izmantošana, Lidostā ir ieviesta un tiek uzturēta vides pārvaldības sistēma un energopārvaldības sistēma, kas ir ieviestās integrētās vadības sistēmas sastāvdaļa.

Lidostas atbildība ir sekmēt un nodrošināt, lai ilgtermiņa biznesa pasākumi, stratēģiskie mērķi un uzdevumi tiktu sasniegti ar atbildīgu un līdzsvarotu rīcību visos ilgtspējas aspektos un tiktu ievērotas visas normatīvajos aktos noteiktās vides aizsardzības

prasības. Lai to īstenotu, Lidosta ir izstrādājusi gan vides aizsardzības un energopārvaldības politiku, gan arī ilgtspējīgas attīstības politiku. Vides un energopārvaldības politika tika apstiprināta 2021. gada 15. februāra valdes sēdē. Vides un energopārvaldības politika ir saistoša ne tikai Lidostas darbiniekiem, bet arī Lidostas teritorijā strādājošiem nomniekiem un pakalpojumu sniedzējiem. Ar Vides un energopārvaldības politiku ikviens interesents var iepazīties Lidostas mājaslapā. Lidostas ilgtspējīgas attīstības politika valdē tika pieņemta 2019. gada 29. aprīlī.

VIDES UN ENERGOPĀRVALDĪBAS POLITIKA

Pamatprincipi:

Ievērot normatīvajos aktos noteiktās vides aizsardzības un energopārvaldības prasības, kā arī veikt lidostas darbības atbilstības novērtējumu, lai nodrošinātu noteikto prasību izpildi.

Sistemātiski veikt vides un energoresursu patēriņa monitoringu, nodrošināt vides kvalitātes nepasliktināšanos un, kur tas ir iespējams, uzlabot vides kvalitāti atbilstoši savām finansiālajām un tehniskajām iespējām.

Noteikt stingrus kontroles pasākumus un kontrolēt to ievērošanu lidostas būtiskajiem vides aspektiem, darīt tos zināmus lidostas darbiniekiem un trešajām personām, kuras strādā lidostas teritorijā.

Veidot un paaugstināt lidostas darbinieku vides apziņu, nodrošinot dabas resursu racionālu izmantošanu.

Sadarboties ar aviokompānijām un lidostas sadarbības partneriem, lai kopīgi atrastu risinājumus tiem būtiskajiem vides aspektiem, kuri nav tiešā lidostas kontrolē, piemēram, gaisa kuģu radītais troksnis.

Samazināt lidostas energopatēriņu, uzlabot ēku, infrastruktūras un iekārtu energoefektivitāti.

Uzlabot lidostas ilgtspēju, palielinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu pamatdarbības nodrošināšanā.

Periodiski analizēt lidostas izpildījumu vides aizsardzības un energoefektivitātes jomā un noteikt nepieciešamos pilnveidošanas pasākumus.

Sniegt ieinteresētajām pusēm atklātu, pilnvērtīgu informāciju par lidostas vides un energopolitiku un nozīmīgiem pasākumiem vides aizsardzības jomā.

VIDES ASPEKTU UN ENERGORESURSU PĀRVALDĪBA

Vides pārvaldības un energopārvaldības sistēmas ir ieviestas un uzturētas atbilstoši ISO 14001:2015 un ISO 50001:2018 standartu prasībām, un ir ieviestās Integrētās vadības sistēmas sastāvdaļa.

2021. gadā veikta vides un energopārvaldības sistēmu pārsertifikācija. Pārsertifikāciju veica SIA "Bureau Veritas", kas nākamo trīs gadu periodā veiks uzraudzības auditus.

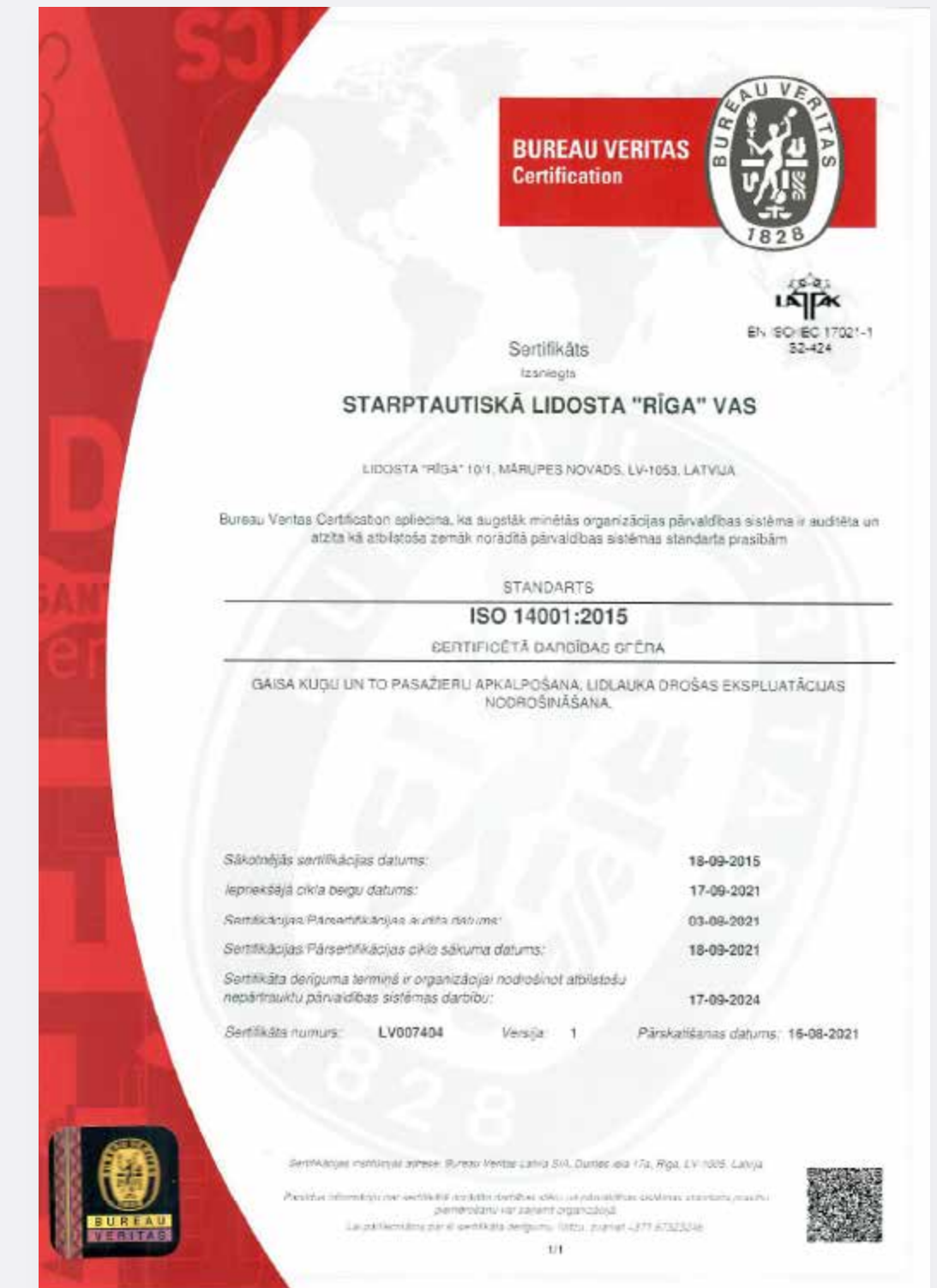
Vides pārvaldības sistēma balstās uz būtisko vides aspektu vadību, savukārt energopārvaldība – uz energopārskatā noteikto būtisko energopatērētāju vadību.

Lidostā ir identificēti šādi būtiskie vides aspekti – elektroenerģijas, siltumenerģijas un degvielas izmantošana, ūdens resursu izmantošana, trokšņa emisijas, piesārņojošo vielu emisijas virszemes un sadzīves notekūdeņos,

ķīmisko vielu noplūdes likvidēšana, kā arī sadzīves un bīstamo atkritumu rašanās, augsnes virskārtas norakšana un ugunsgrēka iespējamība. Vides pārvaldības sistēmas ietvaros tiek pārraudzīti arī pārējie vides aspekti, lai nodrošinātu normatīvajos aktos un B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā noteikto nosacījumu izpildi.

2021. gadā Lidosta veica energopārskata izstrādi, iekļaujot datus par 2020. gadu. Lidostas kopējo energopatēriņa bilanci veido elektroenerģijas, siltumenerģijas un degvielas patēriņš. Lielākie energoresursu patērētāji ir Lidostas termināļi, administrācijas ēkas un perona apgaismojums, kā arī pasažieru un kravu apkalpošanas tehnika.

letekmes uz vidi mazināšanai un energoresursu ilgtspējīgai nodrošināšanai, katru gadu tiek sagatavota Vides aizsardzības un energoefektivitātes programma, kurā izvirzīti vides un energopārvaldības mērķi konkrētam darbības periodam, noteikti īstenojamie uzdevumi un veicamās aktivitātes mērķu sasniegšanai. 2021. gada vides aizsardzības un energoefektivitātes programmā tika izvirzīti 10 mērķi, kā arī noteikti 28 uzdevumi un 52

1.attēls. Lidosta vides pārvaldības un energopārvaldības sistēmu sertifikāti.

aktivitātes noteikto mērķu sasniegšanai. 20 no uzdevumiem izpildīti pilnībā, četri – daļēji, viens nav izpildīts, savukārt divu uzdevumu izpilde pārceļta uz 2022. gadu.

Riska novērtējums ir svarīgs instruments vides pārvaldības jomā un tiek izmantots, lai novērstu vai mazinātu iespējamus nevēlamus notikumus. 2021. gadā notika 18 vides risku izvērtēšanas sanāksmes, lai izvērtētu

iespējamos vides riskus Lidostas īstenoto projektu realizācijas laikā. Vides pārstāvja klātbūtne tika nodrošināta arī drošības pārvaldības risku sanāksmēs. Iepirkumu risku mazināšanai, 2021. gadā tika mainīta kārtība iepirkumu nodrošināšanā, nosakot prasību visus iepirkumus virs 10 000 EUR skaņot atbildīgajam par vides risku izvērtēšanu.

IEINTERESĒTO PUŠU VĒLMES UN PRASĪBAS

Vides pārvaldības sistēmas viens no uzdevumiem ir apkopot un nodrošināt ieinteresēto pušu – valsts un pašvaldību iestāžu, nomnieku un pakalpojumu sniedzēju, kā arī Lidostas darbinieku vēlmju un prasību izpildi. Obligātās prasības attiecībā uz vides prasību ievērošanu noteiktas normatīvajā regulējumā un valsts iestāžu izdotajās atļaujās, noteikumos un licencēs. Lidosta uztur datubāzi, kurā ir apkopota un regulāri atjaunota informācija par izmaiņām normatīvajā regulējumā un citos saistošos dokumentos.

2021. gada 14. jūlijā Eiropas Komisija publicēja 13 tiesību aktu pakotni, kas ietver visaptverošus un savstarpēji saistītus Eiropas Savienības (turpmāk – ES) normatīvo aktu priekšlikumus klimata, enerģētikas, zemes izmantošanas, transporta un nodokļu politikās, kuri palīdzētu sasniegt ES kopējo mērķi – līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas (turpmāk – SEG) par vismaz 55%

salīdzinājumā ar 1990. gadu, kā arī veicinātu virzību uz ES klimatneitralitāti 2050. gadā. Tiesību aktu ieviešana radīs ietekmi arī uz Lidostu, jo ierobežos fosilās degvielas izmantošanu, kā arī veicinās energoefektivitātes uzlabošanu un alternatīvo energoresursu izmantošanu.

Eiropas Komisijā 2021. gadā pieņēma arī vērienīgu taksonomijas pakotni, kuras mērķis ir novirzīt naudas plūsmu uz ilgtspējīgām darbībām visā ES. Taksonomijas regulas un tās deleģēto aktu pieņemšana ierobežos finansējumu neilgtspējīgu projektu realizācijai.

Vairākos normatīvajos aktos veikti grozījumi.

Lidosta ir iesniegusi visus normatīvajos aktos noteiktos ikgadējos vides pārskatus, kā arī pārskatu par ieviestajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem un to rezultātā sasniegtajiem enerģijas ietaupījumiem.

2021. gadā nav bijušas Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes integrētās pārbaudes.

NOMNIEKU UN PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU KONTROLE

Daudzas no Lidostas teritorijām ir iznomātas, tādēļ, lai uzraudzītu vides prasību ievērošanu, notiek vides inspekcijas gan Lidostas struktūrvienībās, gan pie Lidostas nomniekiem un pakalpojumu sniedzējiem. Inspekcijās tiek kontrolēts, kā tiek ievērotas Lidostas noteiktās vides aizsardzības prasības, gan arī, kā tiek ievēroti piesārņojošo darbību

nosacījumi, ko izsniedz Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde un nosaka normatīvais regulējums. Sešiem Lidostas nomniekiem un pakalpojumu sniedzējiem ir izsniegta B kategorijas atļauja piesārņojošai darbībai, savukārt septiņiem nomniekiem izsniegts C apliecinājums piesārņojošai darbībai. Trīs Lidostas nomnieki un pakalpojumu sniedzēji veica aktīvas darbības C kategorijas piesārņojošās darbības reģistrēšanai.

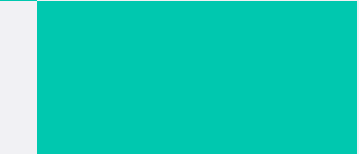
Katru gadu Lidosta izstrādā vides inspekciju grafiku. Saskaņā ar vides inspekciju grafiku 2021. gadā veiktas 16 vides inspekcijas Lidostas nomnieku un pakalpojumu sniedzēju teritorijās.

03

**IETEKME UZ
GAISA KVALITĀTI UN
KLIMATA PĀRMAINĀM**

IETEKME UZ GAISA KVALITĀTI UN KLIMATA PĀRMAIŅĀM

MĒRKIS:
VEIKT SEG EMISIJU UZRAUDZĪBU UN SAMAZINĀŠANAS PASĀKUMUS. SAMAZINĀT SEG EMISIJAS PAR 1% LĪDZ 2023. GADAM.

ĪSS APRAKSTS

SEG emisijas ir lielākais mūsdienu izaicinājums vides jomā. Lai izvairītos no kaitīgām klimata pārmaiņām, pastāv starptautiska vienošanās, kas nosaka, ka jāierobežo vidējā globālās temperatūras paaugstināšanās līdz 20 C salīdzinājumā ar pirmsrūpniecības laikmetu.

Pasaulē aviācija veido apmēram 3,5% no SEG emisijām. Lidosta, kā ilgtspējīgi domājošs uzņēmums, rūpējas par SEG samazināšanu Lidostas kontrolētajos emisiju avotos un ir viena no

390 Eiropas lidostām, kas sertificējies *Airport Carbon Accreditation* (turpmāk – ACA) programmā.

Lidosta katru gadu veic klimata ietekmes kartēšanu saskaņā ar SEG protokolu, sagatavo atskaiti, ko verificē neatkarīgs trešās puses verificators atbilstoši ISO 14064:3 standarta prasībām.

ACA programmu veido seši līmeņi – kartēšana (1. līmenis), samazināšana (2. līmenis), optimizēšana (3. līmenis), neitralitāte (4. līmenis), pārveidošana (5. līmenis), pāreja (6. līmenis).

2.attēls. Airport Carbon Accreditation sertifikāts.

Lidostā lielāko emisiju apjomu veido elektroapgāde un degvielas patēriņš, jo siltumenerģijas ražošanai bez dabasgāzes tiek izmantots atjaunojamais energoresurss – šķelda. 2021. gadā ievērojami samazinājās emisiju līmenis, kas skaidrojams ar ieviestajiem stingrajiem energoresursu taupības pasākumiem un ievērojamo pasažieru skaita sarukumu Covid -19 pandēmijas dēļ.

Lai arī salīdzinājumā ar 2020. gadu par 10,88% ir samazinājies kopējās emisiju daudzums, tomēr būtiskā pasažieru skaita sarukuma dēļ ir ievērojami pieaudzis emisiju skaits uz vienu pasažieri.

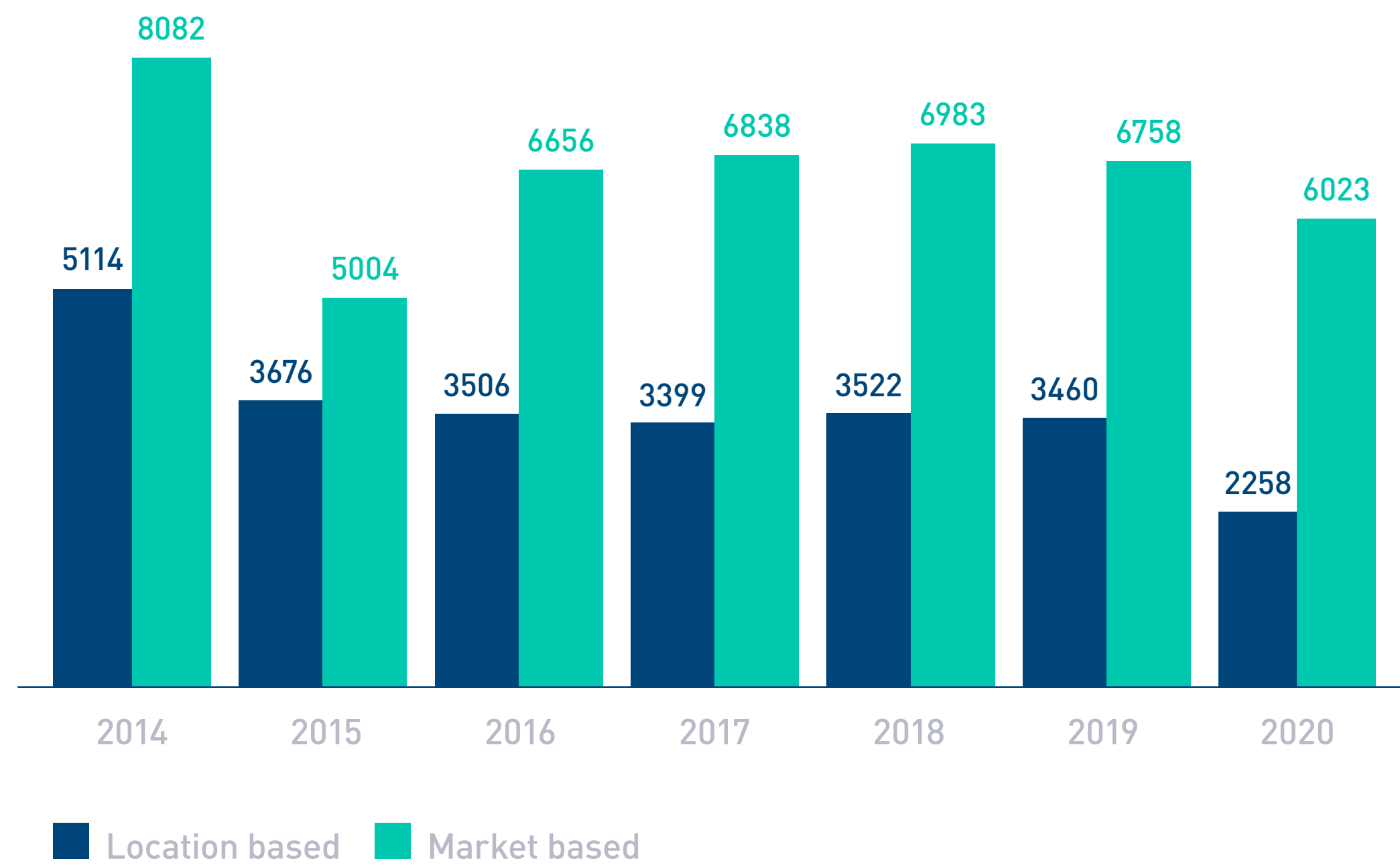
Līdz ar sertifikāciju ACA programmas 2. līmenī, Lidosta ir uzsākusi mērķtiecīgu darbu pie emisiju mazināšanas, lai tuvākajos gados sasniegtu 3. līmeni. No 2021. gada Lidosta CO₂ emisiju

izvērtējumā iekļaus arī *Scope 3* emisijas, kas nav lidostas tiešajā kontrolē, bet kuras rada lidlauka pakalpojumu sniedzēji un pasažieri. 2021. gadā Lidosta ir pievienojusies *Airports Council International NetZero* iniciatīvai, kuras mērķis ir līdz 2050. gadam samazināt lidostas tiešās emisijas līdz 0 līmenim.

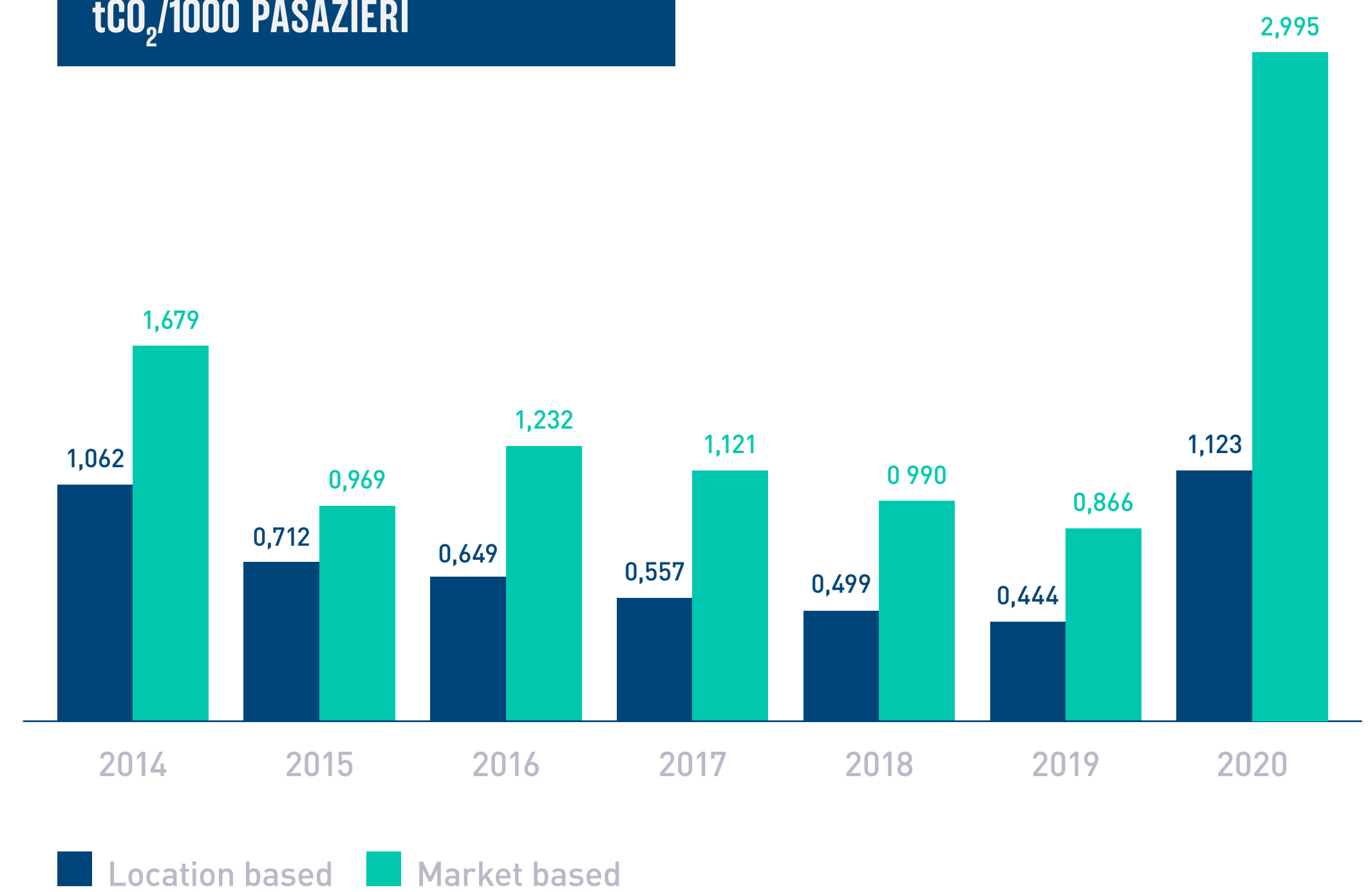
2021. gadā Lidosta sāka darbu pie

ilgtspējas stratēģijas izstrādes, kurā viena no būtiskākajām sadaļām ir “Ietekme uz klimatu”. Ilgtspējas stratēģijā ir izvirzīts ambiciozāks mērķis nekā Oglekļa pārvaldības plānā 2020.–2023. gadam – samazināt CO₂ emisijas par 65% salīdzinājumā ar 2014. gadu. Līdz ar to 2022. gadā tiks pārstrādāts Oglekļa pārvaldības plāns, lai tajā iekļautās aktivitātes salāgotu ar Ilgtspējas stratēģijas mērķi.

LIDOSTAS EMISIJAS tCO₂

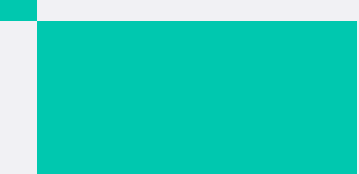

LIDOSTAS UZSKAITĪTĀS EMISIJAS, tCO₂/1000 PASAŽIERI

04

**DZERAMĀ ŪDENS
IEGUVĒ UN PATĒRINŠ**

DZERAMĀ ŪDENS IEGUBE UN PATĒRIŅŠ

MĒRKIS:
NODROŠINĀT LIDOSTAS DABAS RESURSU
PATĒRIŅA UZSKAITI, SAMAZINĀŠANAS
PASĀKŪMU ĪSTENOŠANU UN KONTROLI.

ĪSS APRAKSTS

Lidosta iegūst dzeramo ūdeni no trīs artēziskajiem urbumiem, kas atrodas Lidostas teritorijā. Dzeramais ūdens pirms nodošanas gala patērētājiem tiek atdzelžots un mīkstināts. Dzeramā ūdens kvalitātes kontrolei ir izstrādāta un ar Veselības inspekciju saskaņota monitoringa programma, kas nosaka pienākumu reizi ceturksnī veikt dzeramā ūdens paraugu testēšanu akreditētā laboratorijā. 2021. gadā veiktie dzeramā ūdens monitoringa rezultāti vērtējami kā labi. Tikai vienas paraugšanas rezultātos ūdenstornī tika konstatēts nebūtisks mangāna robežlielumu pārsniegums. Tā kā pārējos monitoringa punktos attiecīgajā rādītājā pārsniegums netika konstatēts,

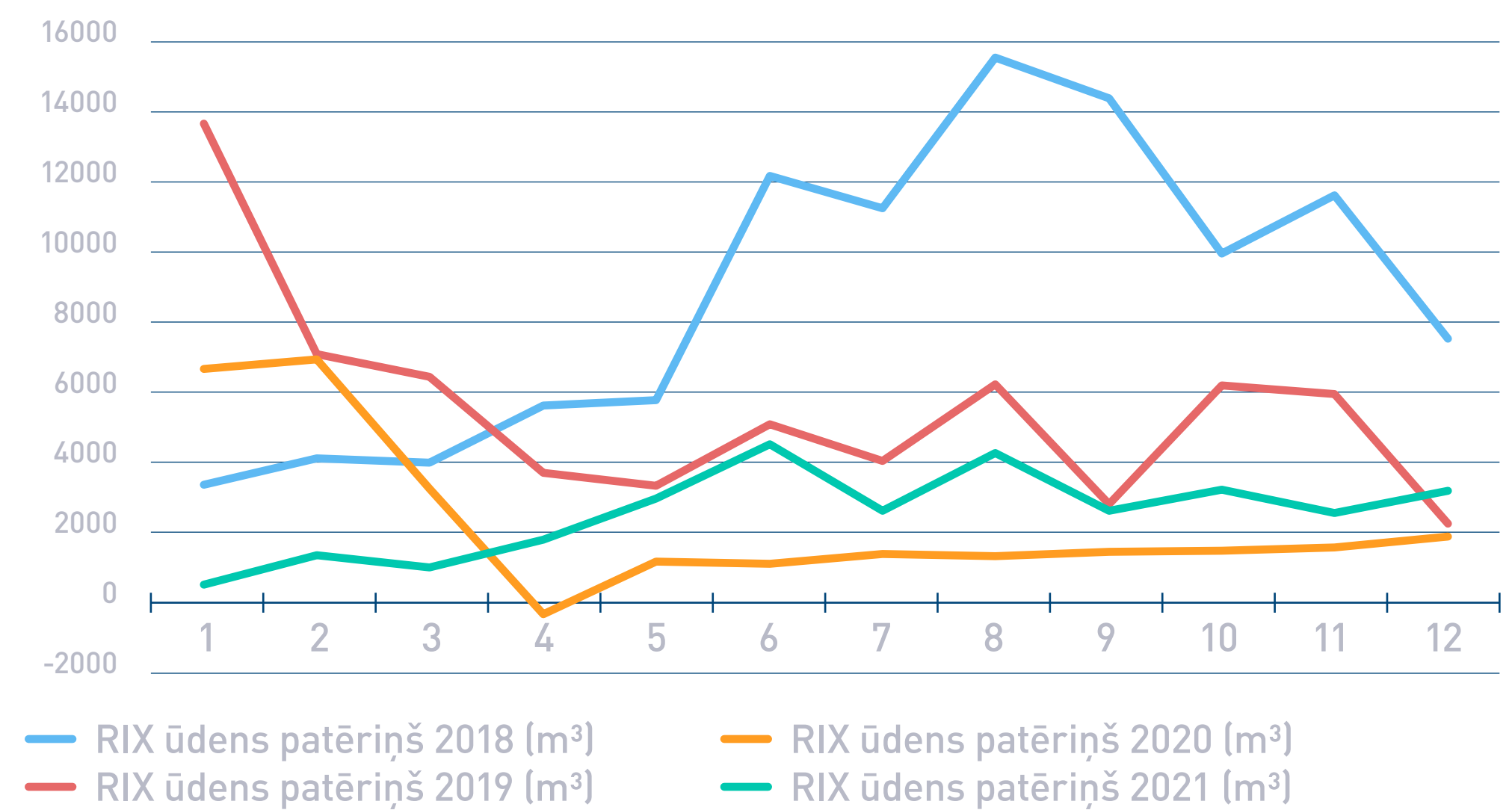
papildus korektīvās darbības netika veiktas.

Sakarā ar Covid-19 izraisīto pasažieru skaita sarukumu jau otro gadu pēc kārtas ir sarucis arī dzeramā ūdens ieguves un patēriņa apjoms, sasniedzot zemāko reģistrēto ieguves apjomu.

Salīdzinot ar 2020. gadu, dzeramā ūdens ieguves apjoms ir sarucis par 5143 m³ jeb 6%, savukārt, ja ieguves apjomu salīdzina ar 2019. gadu, kad Lidostas darbību neietekmēja Covid-19 izraisītā pandēmija, ūdens ieguves apjoms ir sarucis par 45%. No visa iegūtā ūdens apjoma Lidosta savām vajadzībām izmanto tikai 40%. Lidostas ūdens pašpatēriņš pret iepriekšējo gadu ir palielinājies par 8,7%, sasniedzot 30 463 m³. Palielinājums ir

skaidrojams ar pasažieru skaita pieaugumu terminālī. Nomnieku dzeramā ūdens patēriņš 2021. gadā sarucis par 14% attiecībā pret 2020. gada patēriņu, sasniedzot 45 361 m³.

LIDOSTAS ŪDENS PATĒRIŅŠ, m³

05

**KĪMISKO VIELU
IZMANTOŠANA
LIDOSTAS TERITORIJĀ**

KĪMISKO VIELU IZMANTOŠANA LIDOSTAS TERITORIJĀ

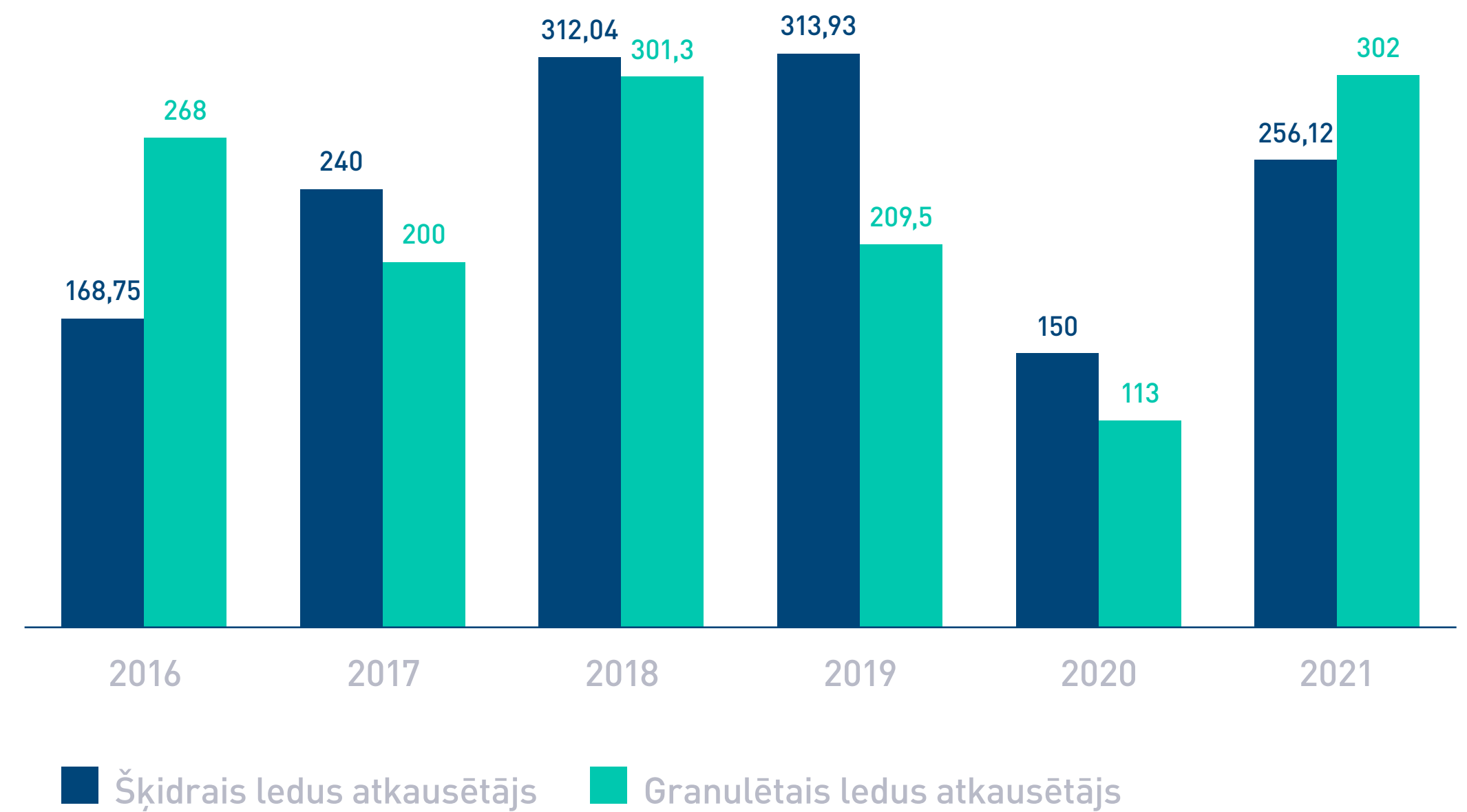
Ķīmiskās vielas Lidostas teritorijā izmanto gan dažādas Lidostas struktūrvienības, gan arī teritoriju nomnieki un pakalpojumu sniedzēji. Lidosta ķīmiskās vielas izmanto skrejceļa un peronu pretapledošanas apstrādei, marķēšanai, kā arī ūdens sagatavošanai un dezinfekcijai. Dažāda veida eļļas un smērvielas tiek izmantotas transportlīdzekļu mehāniskajās daļiņās, kā arī Lidostas degvielas uzpildes punktā tiek uzglabāta dīzeļdegviela un benzīns.

Ķīmisko vielu un maisījumu lietošanas un uzglabāšanas limiti ir

noteikti Lidostai izsniegtajā B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā Nr. R115IB0030.

Peronu, manevrēšanas ceļu un skrejceļa pretapledošanas apstrādei Lidosta importē šķidro un granulētos pretapledošanas apstrādes līdzekļus. Izlietotais pretapledošanas līdzekļu apjoms tiek uzskaitīts un katru gadu Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centram Lidosta iesniedz pārskatu par darbībām ar ķīmiskām vielām un maisījumiem.

LEDUS ATKAUSĒTĀJS, TONNAS

2021.gadā izmantoto granulēto pretapledošanas apstrādes līdzekļu apjoms ir par 189 t lielāks nekā 2020. gadā, savukārt šķidrā pretapledošanas reaģenta apjoms palielinājies par 106,12 t. Izmaiņas reaģentu izmantošanā ir tieši saistītas ar laikapstākļiem konkrētajā gadā.

Lidostas iegūtā ūdens sastāvā ir paaugstināts dzelzs daudzums. Pirms ūdens izmantošanas notiek tā sagatavošana, veicot atdzelžošanu un mīkstināšanu, kam izmanto kālija permanganātu un nātrija hlorīdu. Salīdzinājumā ar 2020. gadu ir palielinājies nātrija hlorīda patēriņš, kas skaidrojams ar iegūstamā ūdens apjoma palielinājumu 2021. gadā.

2020. gadā tika iztērētas 34 tonnas nātrija hlorīda, bet 2021. gadā – tikai 50 tonnas.

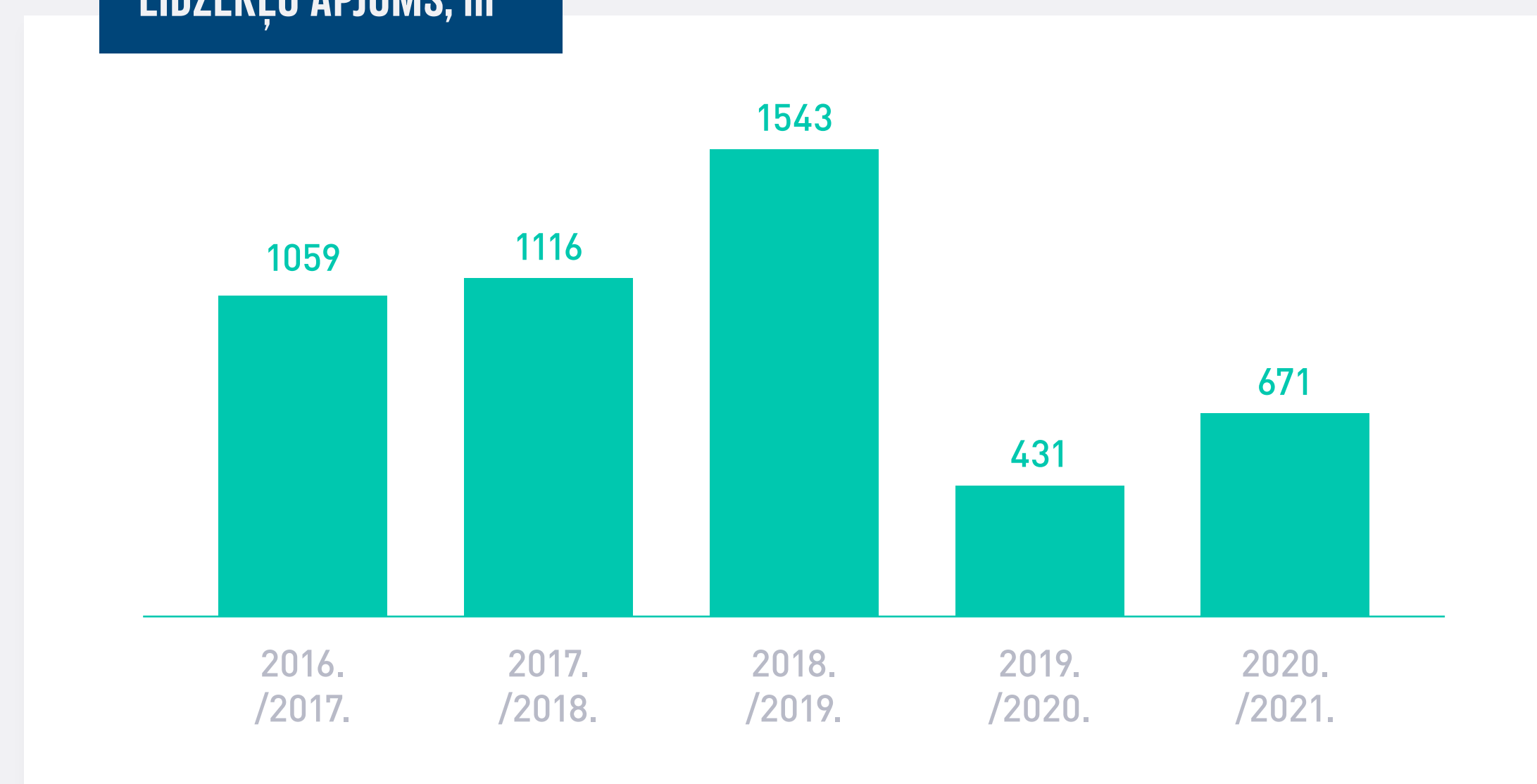
Lai nodrošinātu lidlauka marķēšanu un marķējuma atjaunošanu, Lidostā izmanto marķēšanas krāsas. Marķēšanas krāsu apjoms salīdzinājumā ar 2020. gadu ir samazinājies par 1%, kas nav uzskatāms par būtisku samazinājumu.

Ķīmiskās vielas Lidostas teritorijā izmanto ne tikai Lidosta, bet arī teritoriju nomnieki un Lidlauka pakalpojumu sniedzēji, piemēram, gaisa kuģu pretapledošanas apstrādei un transportlīdzekļu apkopju un remontdarbu veikšanai.

Lielāko ietekmi uz Lidostas vidi rada nomnieku izmantotie ķīmisko vielu maisījumi gaisa kuģu pretapledošanas apstrādei.

Tā kā gaisa kuģu pretapledošanas apstrāde notiek lidlauka teritorijā, Lidostai jānodrošina pretapledošanas apstrādes laikā izlietojo ķīmisko vielu un maisījumu savākšana un attīrīšana. Nomnieki 2020./2021. gada sezonā izlietojuši 671,33 m³ pretapledošanas apstrādes līdzekļu.

**IZLIETOTĀIS KUĢU
PRETAPLEDOŠANAS
LĪDZEKĻU APJOMS, m³**

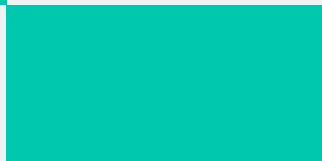
3.attēls. Gaisa kuģu pretapledošanas apstrāde.

06

VIRSZEMES ÜDÉNU KVALITÁTE

VIRSZEMES ŪDEŅU KVALITĀTE

MĒRKIS:
NOVĒRST UN KONTROLĒT PIESĀRNOJOŠO VIELU
EMISIJAS VIDĒ, UZLABOT VIDES KVALITĀTI.

ĪSS APRAKSTS

Lidostā ir izbūvēta lietus notekūdeņu kanalizācijas sistēma, kuras mērķis ir savākt lietus notekūdeņus un nodrošināt to attīrīšanu pirms novadīšanas vidē. Lietus notekūdeņu attīrīšanu Lidostā nodrošina viena bioloģiskās attīrīšanas iekārta un 14 naftas produktu uztvērēji. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas sistēmās, kas savienotas ar Neriņas upi un Babītes ezeru. Lai kontrolētu lietus notekūdeņu kvalitāti, kas tiek novadīti vidē, katru gadu tiek sastādīta notekūdeņu monitoringa programma un veikta notekūdeņu testēšana akreditētā laboratorijā. Programmā ir iekļauts gan obligātais monitoringa, kas jāveic saskaņā ar B kategorijas

piesārņojošās darbības atļauju, gan arī pašmonitorings, ko Lidosta veic preventīvos nolūkos. Pašmonitoringa veikšanu ziemas periodā apgrūtināja intensīvā snigšana un ierobežotā infrastruktūras pieejamība, piemēram, nepietiekami tīrīti piekļuves ceļi.

2021. gada sākumā lietus notekūdeņu kvalitāti būtiski ietekmēja intensīvā snigšana un ūdeņos esošais palielinātais suspendēto vielu daudzums, kas tajos nonāca sniega kušanas rezultātā. Uzlabojoties klimatiskajiem apstākļiem un pašattīrīšanās procesam, lietus notekūdeņu kvalitāte būtiski uzlabojās un kopumā ir vērtējama kā ļoti laba. Labu notekūdeņu kvalitāti nodrošināja arī regulāri veiktās notekūdeņu attīrīšanu iekārtu un naftas produktu ķērāju apkopes un tīrīšanas.

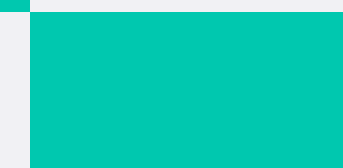

4.attēls. Lietus notekūdeņu paraugu ņemšana.

07

**GRUNTS UN
GRUNTSŪDENU
KVALITĀTE**

GRUNTS UN GRUNTSŪDEŅU KVALITĀTE

MĒRKIS:
NOVĒRST UN KONTROLĒT
PIESĀRŅOJOŠO VIELU EMISIJAS
VIDĒ, UZLABOT VIDES KVALITĀTI.

ĪSS APRAKSTS

Lidosta katru gadu izstrādā pazemes ūdeņu monitoringa programmu, kas iekļauj gan obligāto pazemes ūdeņu monitoringu degvielas uzpildes punktam, ko noteic Ministru kabineta noteikumi Nr.409 "Noteikumi par vides aizsardzības prasībām degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un

pārvietojamām cisternām", gan arī pašmonitoringu piecos monitoringa urbumos gar skrejceļu. Monitoringa ietvaros ūdens paraugos tika noteiktas monoaromātisko (benzols, toluols, etilbenzols, ksilols) un kopējo naftas ogļūdeņražu koncentrācijas. Testēšanas rezultāti apliecina, ka gruntsūdeņos nav pārsniegti normatīvajos aktos noteiktie piesārņojuma robežlielumi.

BĪSTAMO KĪMISKO VIELU NOPLŪDES

Lidostas teritorijā fiksē visas piesārņojošo vielu noplūdes, sastādot aktu par notikumu. Par ievērojamām noplūdēm, kas radījušas vai var radīt kaitējumu videi, Lidosta informē Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi.

2021. gadā fiksēta 121 naftas produktu noplūde, kas ir par 17,5% vairāk nekā 2020. gadā. Veicot aktu un videomateriālu analīzi par fiksētajām noplūdēm, konstatēts, ka 38 ir nelielas noplūdes, 69 ir naftas produktu nopilējumi, bet 14 noplūdes uzskatāmas par tādām, kas dēļ noplūdušās vielas apjoma vai noplūdes vietas varēja radīt piesārņojuma risku vidē, tomēr neviena no noplūdēm nav klasificējama kā liela apjoma noplūde, par kuru būtu jāziņo Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei.

Lidostas Ugunsdzēsības komanda ir fiksējusi vienu negadījumu ar bīstamām vielām – sasistu dzīvsudraba termometru, kas tika savākts un nogādāts uz atkritumu angāru.

5.attēls.
Naftas produktu savākšana vēsturiski piesārņotajā vietā Skultē.

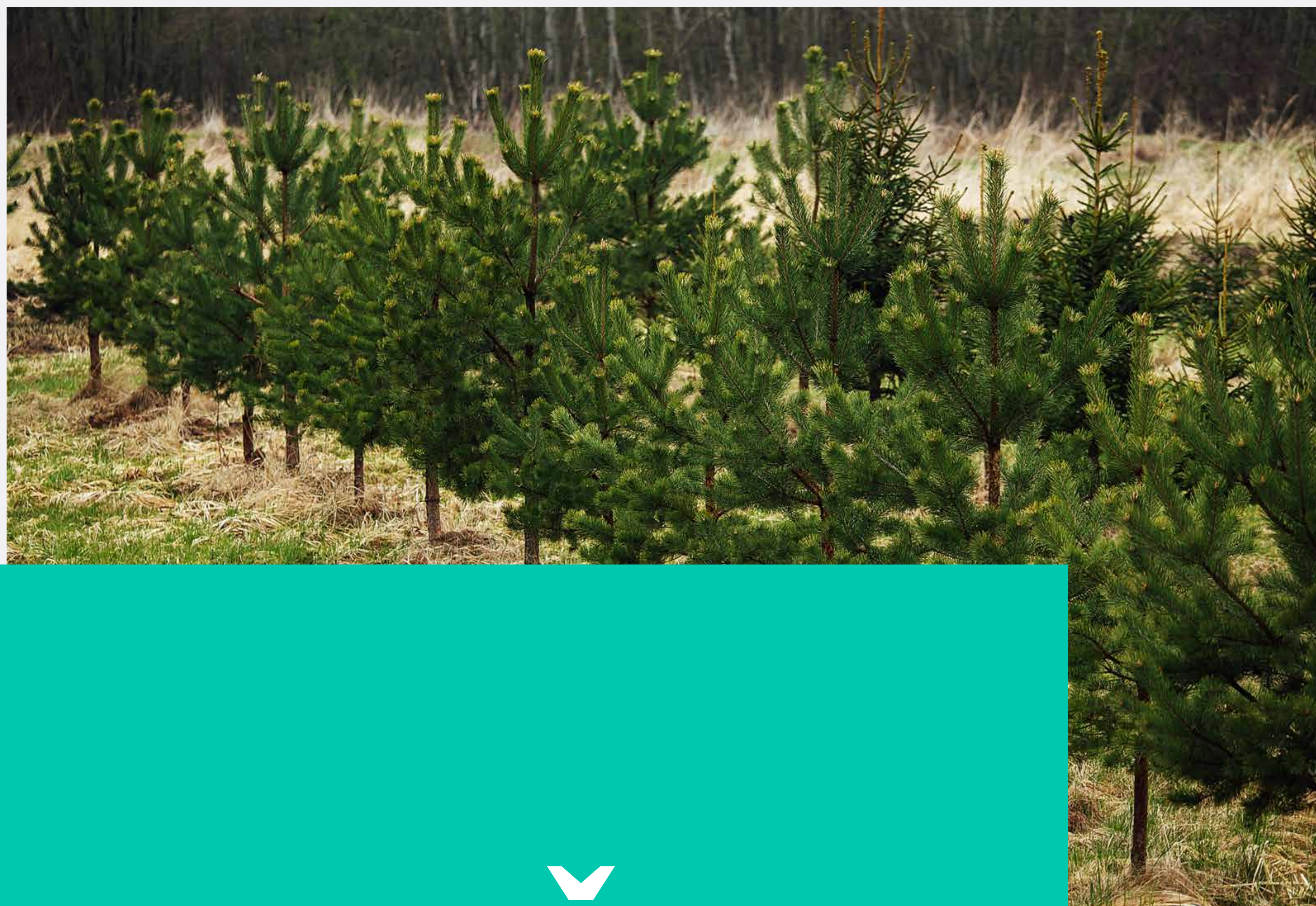
VĒSTURISKAIS PIESĀRŅOJUMS

Satiksmes ministrijas īpašumā esošā piesārņotā vieta Nr. 80768/1475 robežojas ar novadgrāvi, kas savienojas ar Neriņas upi. Gruntsūdeņiem atslogojoties, meliorācijas novadgrāvī nonāk arī naftas produkti no piesārņotās vietas.

Lai piesārņojumu lokalizētu un savāktu, meliorācijas grāvī izvietotas norobežojošās bonas 40 metru garumā, kā arī četri aizsprosti ar absorbējošām bonām. Katru nedēļu Lidosta veic naftas produktu savākšanu un bonu stāvokļa pārbaudi, nepieciešamības gadījumā nomainot bonas. 2021. gadā meliorācijas grāvī pie piesārņotās vietas tika savākti un utilizācijai nodoti 540 kg šķidrie naftas produkti,

kā arī 210 kg ar naftas produktiem piesūcinātu absorbējošo materiālu, kas ir nedaudz mazāk kā 2020. gadā (2020. gadā tika savākti un utilizācijai nodoti 570 kg šķidro naftas produktu, kā arī 340 kg ar naftas produktiem piesūcinātu absorbējošo materiālu).

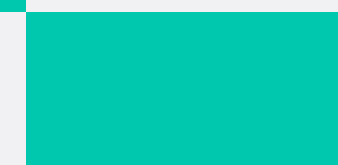

008

MEŽA

APSAIMNIEKOŠANA

MEŽA APSAIMNIEKOŠANA

Lai veiktu Lidostai piederošo mežu apsaimniekošanu un koku ciršanu, kas pārsniedz lidlauka šķēršļu ierobežojošo virsmu horizontālās projekcijas, 2019. gadā uz pieciem gadiem tika noslēgts komplekss meža apsaimniekošanas pakalpojums. Līguma ietvaros

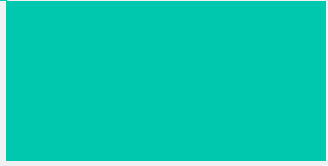
2021. gadā tika veikta meža stādīšana 14,31 ha platībā, Valsts meža dienestā iesniegta informācija par mežu atjaunošanu 18,46 ha platībā. Lidostas mežos veikta arī mežaudžu kopšana 6,04 ha platībā un apauguma novākšana 1,51 ha platībā.

009

UGUNSBĪSTAMĪBA

UGUNSBĪSTAMĪBA

Lidostas Ugunsdzēsības komanda 2021. gadā saņēma izsaukumus uz astoņiem incidentiem, saistītiem ar dzēšanas darbiem. Trīs no incidentiem ir saistīti ar ugunsgrēkiem ārpus lidostas teritorijas, no kuriem divi bija kūlas ugunsgrēki. Lidostas teritorijā

tika konstatēti trīs aizdegšanās gadījumi, kas saistīti ar atkritumu tvertņu aizdegšanos, kā arī divi maldinoši izsaukumi, kuros, pēc apsekošanas, aizdegšanās un piedūmojums netika konstatēts. Neviens no incidentiem nav radījis kaitējumu videi.

10 VIDES TROKSNIS

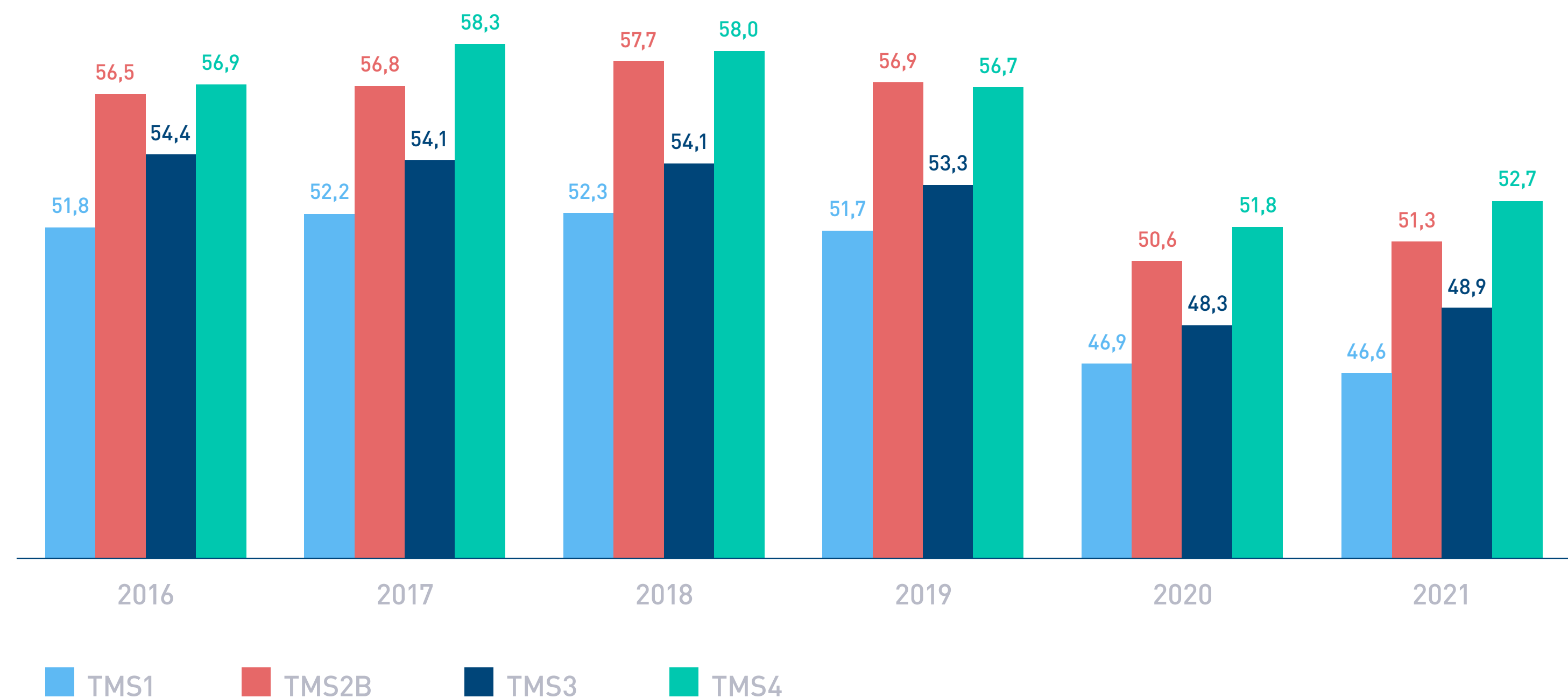
VIDES TROKSNIS

MĒRKIS:
PĀRVALDĪT VIDES TROKSNĪ UN VEICINĀT TROKŠŅA INDEKSA VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMU TROKŠŅA MONITORINGA STACIJĀS 2021. GADĀ.

ĪSS APRAKSTS

Lidostas Kvalitātes un ilgtspējas departamenta Vides trokšņa laboratorija ir atbilstoši standartam LVS EN ISO/IEC 17025:2005 akreditēta laboratorija vides trokšņa mērīšanā. Vides troksni Lidosta mēra četrās vides trokšņa monitoringa stacijās ar verificētiem un kalibrētiem mērinstrumentiem. Vides trokšņa monitoringa rezultāti katru mēnesi tiek publicēti Lidostas mājaslapā.

TROKŠŅA DIENNAKTS RĀDĪTĀJS LDVN, dBA

2021. gadā bija novērojams diennakts trokšņa rādītāja pieaugums pret iepriekšējo gadu trīs trokšņa monitoringa stacijās. Trokšņa rādītāja samazinājums tika konstatēts TMS1. Trokšņa rādītāja pieaugumu radīja nakts trokšņa rādītāja pieaugums, kas saistāms ar lidojumu skaita lielāku pieaugumu nakts laikā. Visās trokšņa monitoringa stacijās ir raksturīgs, ka nakts trokšņa rādītāja īpatsvars 2021. gadā

pieaug pret 2020. gadu, bet ir mazāks nekā 2019. gadā.

Lai noteiktu, cik liela ir gaisa kuģu trokšņa ietekme uz vienu apkalpoto pasažieri, pārvadāto kravu un veiktajiem citiem lidojumiem, tiek aprēķināts trokšņa indekss. Trokšņa indekss pret 2020. gadu ir uzlabojies par 0,7 dBA TMS1, par 0,8 dBA TMS2B, bet pasliktinājies par 0,6 dBA TMS4.

Salīdzinot pret 2019. gadu uzlabojums TMS1 ir mazāks, 0,3 dBA, uzlabojums TMS2B ir lielāks, 1,4 dBA, bet TMS4 indeksa pasliktinājums ir mazāks, 0,2 dBA.

Lai gan 2021. gadā ir turpinājusies gaisa kuģu flotes nomaiņa, tomēr gaisa kuģu flote kopumā nav palikusi klusāka, jo mazākus gaisa kuģus ir nomainījuši lielāki. Indeksa vērtība TMS2B

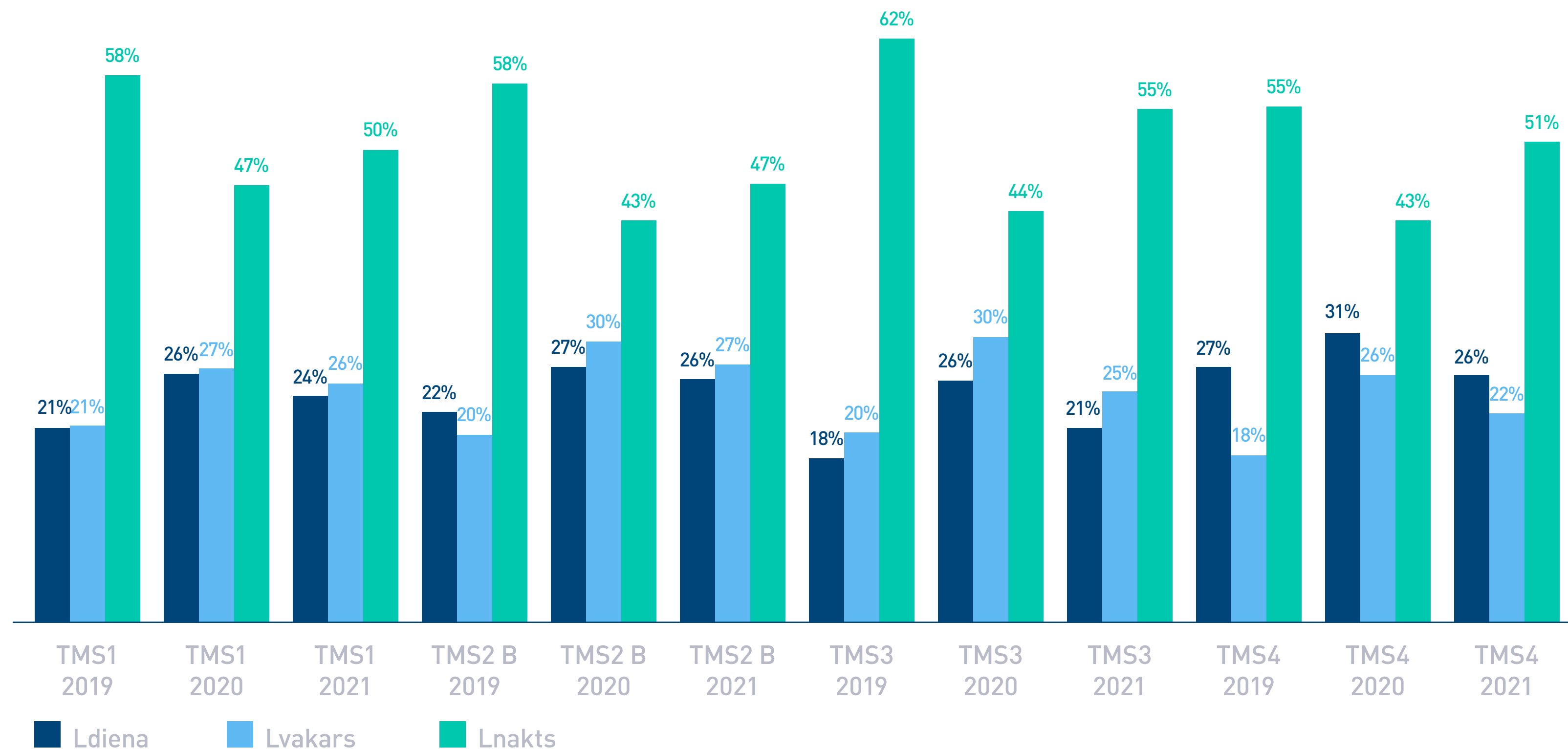
un TMS1 ir samazinājusies neskatoties uz nakts lidojumu ietekmes īpatsvara pieaugumu. Arī gaisa kuģu aizpildījums 2021. gadā ir bijis nedaudz mazāks kā 2020. gadā.

TMS2B indeksa būtiski samazina "J" tipa lidojumu procedūru attālināšanās. Savukārt samazinājums TMS1 ir skaidrojams ar to, ka šajā stacijā aptuveni 60% no trokšņa indeksa veido ielidojošie gaisa kuģi, savukārt gaisa kuģu tipi ielidošanā kopumā ir palikuši klusāki, pretstatā izlidošanai, ko vairāk negatīvi ietekmē to izmēra pieaugums. TMS4 pieaugums ir skaidrojams ar lielākiem gaisa kuģiem, lielāku nakts lidojumu īpatsvaru un mazāku aizpildījumu.

Sadarbojoties ar trokšņa ietekmētajām pašvaldībām, aviācijas nozares speciālistiem un valsts iestādēm, Lidosta 2021. gadā turpināja Rīcības plāna trokšņa samazināšanai pasākumu ieviešanu. Par izpildes statusu reizi gadā tiek ziņots Lidostas valdei.

2021. gadā par gaisa kuģu troksni tika saņemts viens jautājums un 11 sūdzības, no kurām astoņas izteica privātpersonas, divas apkaimju biedrības un vienā gadījumā bija mediju interese par neidentificētu personu sūdzībām.

TROKŠŅA RĀDĪTĀJU ĪPATSVARŠ DIENNAKTS TROKŠŅA RĀDĪTĀJĀ Ldvn

virzienā un pagriežas uz austrumiem un līdz ar to lido tuvu Lubaušu apkaimē. Lubaušu apkaimes gadījumā tieši straujais lidojumu skaits pieaugums bija nozīmīgākais cēlonis sūdzībām.

PBN procedūru ieviešana izmainīja "J" tipa lidojumu procedūru izpildījumu. Gaisa kuģu pagrieziena punkts vidēji bija ātrāks nekā tika sagaidīts un ar lielāku izkliedi. Līdz ar to gaisa kuģi pārlidoja Rīgas pilsētas Beberbeķu apkaimi, Babītes, Priēžuciema, Piņķu un Vīķuļiem ciemus Mārupes novadā, kurus iepriekš pārlidoja retāk vai lielākā augstumā. Ir paredzēts, ka 2022. gadā tiks precizētas PBN procedūras, lai mazinātu nevēlamos pārlidojumus.

Četras no saņemtajām sūdzībām ir par gaisa kuģu lidojumiem, kas izpilda "J" tipa procedūras. Četras sūdzības ir par Jaunolaines ciema Lubaušu apkaimes pārlidojumiem, viena par Jaunmārupes pārlidojumiem, viena par *Airbus A220-300* specifisko skatu, kā arī par iznīcinātāju troksni nakts laikā. Tikai divas sūdzības bija par teritorijām, kur 2016. gada trokšņa stratēģiskajā kartē tika konstatēts trokšņa līmenis, kas ir tuvs vai pārsniedz nakts trokšņa robežlielumu savrupmāju apbūves teritorijai.

2021. gada 17. jūnijā stājās spēkā noteikumi, ka gaisa kuģiem, līdz aptuveni 900 m augstumam, iespējami strauji jāpalielina augstums. Iepriekš šāda prasība bija līdz aptuveni 450 m augstumam. 2021. gada 12. augustā tika ieviestas uz satelītu navigācijas sistēmu balstītas lidojumu procedūras (PBN procedūras). Izlidojošo gaisa kuģu procedūrām nebija paredzēts mainīt gaisa kuģu trajektorijas, tomēr gaisa kuģu navigācijas sistēmu procedūru interpretācija atšķīrās no prognozētā attiecībā uz lidojumiem, kas paceļas

ziemeļu virzienā un veic ātru pagriezienu uz rietumiem ("J" tipa procedūras). Rezultātā liela daļa gaisa kuģu pārlidoja blīvāk apdzīvotas teritorijas nekā iepriekš. Lidojumu procedūru izmaiņas sakrita ar laiku, kad gaisa kuģu lidojumu skaits strauji pieauga. Līdz 2021. gada 12. augustam notika vidēji 78 lidojumi diennaktī, bet pēc -152 lidojumi. Lidojumu skaits pieaugums nakts laikā ir bijis vēl lielāks – no 10 līdz 23 lidojumiem. Sevišķi izteikts šādu lidojumu skaits pieaugums bija naktīs gaisa kuģiem, kas paceļas dienvidu

Airbus A220-300 gaisa kuģu īslaicīgs trokšņa pieaugums tika detalizēti pētīts 2020. gadā, vērtējot 2019. gada sūdzību. RNP AR lidojumu procedūras novirza lidojumus no apdzīvotām vietām, kur šādi gaisa kuģu "īslaicīgie pīķi" līdz šim ir ietekmējuši iedzīvotājus, sevišķi Rīgas pilsētas Buļļu apkaimē. AS "Air Baltic Corporation" pārstāvji ir informējuši, ka dzinēju ražotājs ir sertificējis modifikāciju, kas mazina īslaicīgos trokšņa pieaugumus, līdz ar to ir sagaidāms, ka šāda problēma nākotnē nebūs aktuāla.

11

ENERGOPĀRVALDĪBA

ENERGOPĀRVALDĪBA

MĒRKIS:

NEPALIELINĀT LIDOSTAS KOPĒJO ELEKTROENERĢIJAS PATĒRĪŅU VIRS 0,0050 MWH UZ 1 APKĀLPOTO SATIKSMES VIENĪBU.

NEPALIELINĀT LIDOSTAS SILTUMENERĢIJAS PATĒRĪŅU VIRS 0,33 MWH UZ 1 M² APKURINĀMĀS PLATĪBAS.

PAAUGSTINĀT LIDOSTĀ STRĀDĀJOŠO DARBINIEKU UN IETEKMES PUŠU IZPRATNI PAR VIDES JAUTĀJUMIEM.

NODROŠINĀT LIDOSTAS DABAS REŠURSU PATĒRĪŅU UZSKAITI, SAMAZINĀŠANAS PASĀKŪMU ĪSTENOŠANU UN KONTROLI.

ĪSS APRAKSTS

Lidostas darbības nodrošināšanai tiek izmantoti vairāki enerģijas resursi – kurināmais, elektroenerģija un degviela. Energosistēma nodrošina termināļu un tehnisko dienestu ēku elektroapgādi, kā arī siltumsistēmu un dzesēšanas sistēmu darbību.

Elektroenerģiju patērē lidlauka un publiskās zonas ārtelpu apgaismojums. Ar elektrību tiek nodrošināta dažādu iekārtu un transportlīdzekļu darbība, kuru īpatsvars ar katru gadu pieaug, jo vecās, ar dīzeļdegvielu darbināmās iekārtas tiek nomainītas pret energoefektīvākām un ar elektroenerģiju darbināmām iekārtām. Lidosta neizlieto visu iegādāto elektroenerģiju pašu vajadzībām, bet daļu pārdod tālāk teritoriju nomniekiem un pakalpojumu sniedzējiem.

2020. gadā, kad bija praktiski apturēti pasažieru pārvadājumi, Lidosta ieviesa vērienīgus taupības pasākumus (apkures atslēgšana, apgaismojuma izslēgšana u.c.), kas rezultējās ar ievērojamiem patēriņa rādītāju samazinājumiem. 2021. gadā aviopārvadājumi pakāpeniski atjaunojās, līdz ar to nebija iespējams veikt lielus taupības

pasākumus, kas balstīti uz apgaismojuma atslēgšanu, tādēļ arī ir ievērojami pieaudzis elektroenerģijas patēriņš salīdzinājumā ar 2020. gadu, tomēr tas ir nedaudz mazāks, nekā 2019. gadā, kad aviosatiksmē nebija vērojama Covid-19 ietekme. Salīdzinājumā ar 2019. gadu, kopējais elektroenerģijas patēriņš 2021. gadā ir samazinājies par 337,137 MWh jeb 2,1%, bet, salīdzinājumā ar 2020. gadu – palielinājies par 3425,141 MWh jeb 27,8%.

2021. gadā vides un energopārvaldības programmā tika izvirzīts mērķis samazināt Lidostas kopējo elektroenerģijas patēriņu zem 0,0050 MWh uz 1 apkalpoto satiksmes vienību, kas nav izpildīts. Energoefektivitātes indekss elektrībai 2021. gadā ir 0,0060 MWh/SV. Kā būtisks iemesls mērķa nesasniegšanai ir minams tas, ka apkalpoto satiksmes vienību skaits ir tikai nedaudz lielāks kā 2020. gadā, bet nosakot mērķi tika izmantota daudz optimistiskāka pasažieru skaita pieauguma prognoze. 2021. gadā netika īstenoti pasākumi, kas varētu sniegt būtisku ietekmi uz elektroenerģijas snieguma samazinājumu.

Siltumenerģiju Lidostai piegādā SIA "Industry service partner", kas ražo siltumenerģiju, izmantojot šķeldu un

dabaszāzi. Iepriekšminētais uzņēmums nodrošina arī Lidostas ventilācijas sistēmu darbību. Salīdzinājumā ar 2020. gadu Lidostas siltumenerģijas patēriņš 2021. gadā ir palielinājies par 2020,43MWh jeb 29,42%, sasniedzot gandrīz tādu pašu patēriņa apjomu kā 2019. gadā. Attiecībā pret apkurināmo telpu platību, patērētās siltumenerģijas apjoms, salīdzinājumā ar 2020. gadu, ir palielinājies un 2021. gadā sasniedza 0,31 MWh/m², tomēr palielinājums nav saistāms ar energoefektivitātes pasliktināšanos, bet gan faktu, ka 2020. gadā, Covid-19 izraisītās darbības apturēšanas dēļ tika īstenoti vērienīgi taupības pasākumi, atsevišķas ēkas atslēdzot no apkures, vai apkuri nodrošinot minimālā apjomā. Šādi taupības pasākumi nav iespējami, atsākot Lidostas darbību, līdz ar to attiecīgi palielinās arī siltumenerģijas patēriņš uz apkurināmo platību.

Degviela Lidostā ir galvenais transportlīdzekļu enerģijas avots. To uzpilda gan Lidostas degvielas uzpildes punktā, gan iegādājās degvielas uzpildes stacijās ārpus Lidostas.

Lidosta 2021. gadā patērēja 462 006 l dīzeldegvielas, kas ir par 81,3% vairāk nekā 2020. gadā, savukārt patērētā

benzīna apjoms bija 21 495 l, kas ir par 5,5% vairāk kā iepriekšējā gadā. Ņemot vērā, ka būtisks dīzeldegvielas pieaugums 2021. gadā ir vērojams janvārī un decembrī, un lielākais patēriņš bija perona tīrīšanas tehnikas grupā, ir skaidrs, ka patēriņu ietekmēja laikapstākļi, konkrēti, sniegs.

Ņemot vērā pieaugošo elektroauto mašīnu skaitu un pieprasījumu pēc uzlādes vietām, 2021. gadā Lidostā pie P3 stāvvietas tika izbūvēta un nodota ekspluatācijā elektroautomašīnu uzlādes stacija.

50 kW līdzstrāvas ātrās uzlādes stacija ierīkota ērti pieejamā vietā – pie iebrauktuves lidostas P3 stāvvietā. Tā ir aprīkota ar CCS un CHAdeMO līdzstrāvas uzlādes konektoriem un Type2 maiņstrāvas konektoru, kas nodrošina to, ka uzlādi var veikt jebkuram elektromobilim. 2022. gadā notiks darbs pie elektrouzlādes vietu tīkla paplašināšanas, aprīkojot ar elektrouzlādes vietām perona daļu un inženiertehnisko zonu.

6.attēls. Lielākie degvielas patērētāji – perona tīrīšanas tehnika.

7.attēls. Elektroautomašīnu uzlādes stacija.

12

ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

MĒRKIS:
SAMĀZINĀT NEŠKIROTU SADZĪVES ATKRITUMU APJOMU
ZEM 69% NO KOPĒJĀ SADZĪVES ATKRITUMU APJOMA.

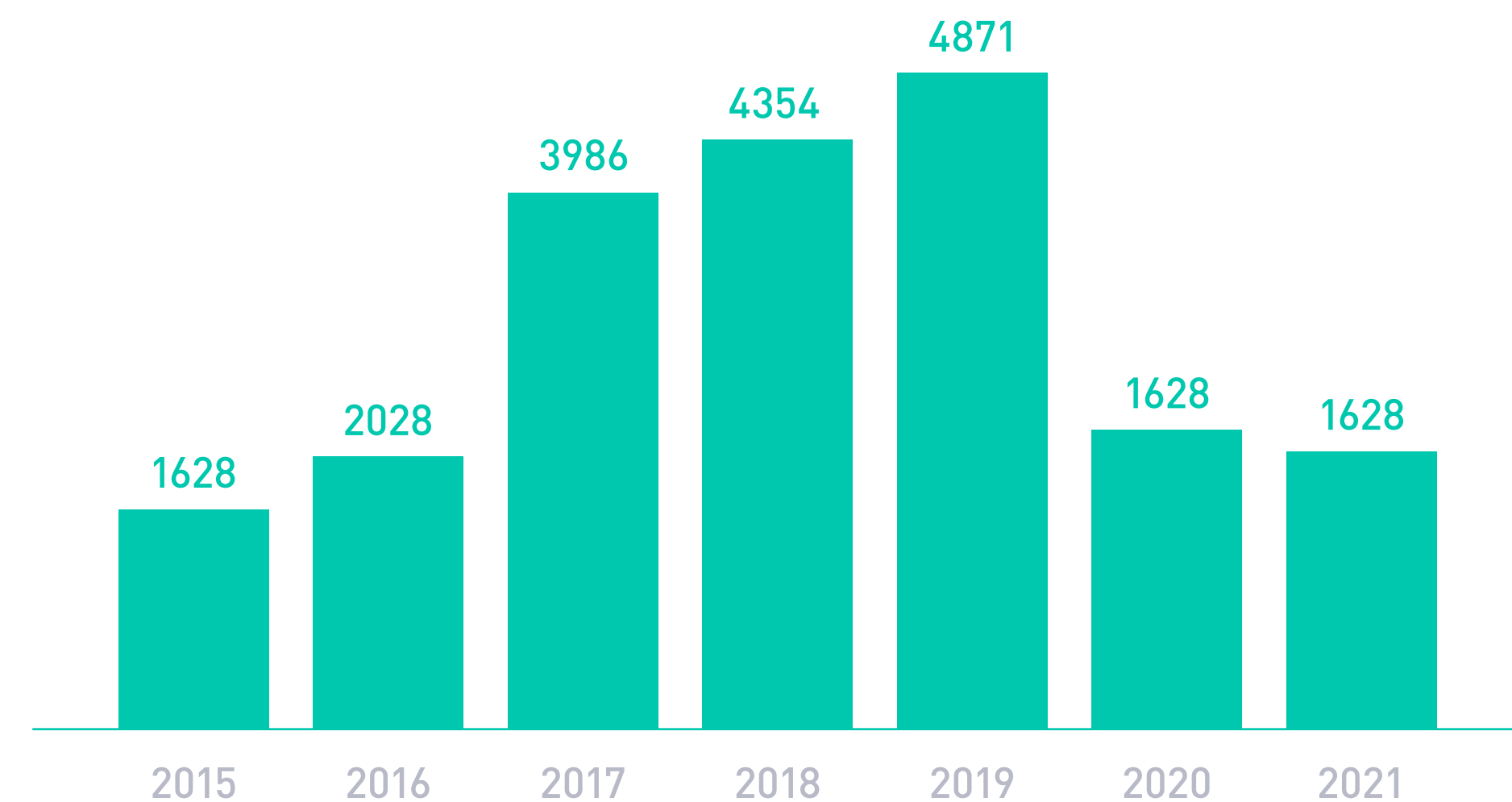
ĪSS APRAKSTS

Sadzīves atkritumu galvenās rašanās vietas ir Lidostas terminālis, administrācijas un tehniskās telpas, ārējā teritorija, gaisa kuģi un iznomāšanā nodotās teritorijas. Lai nodrošinātu atkritumu apsaimniekošanu atbilstoši vides aizsardzības prasībām, Lidostā ir ieviesta atkritumu apsaimniekošanas sistēma, kurā iesaistīti visi Lidostas darbinieki, pasažieri un termināļa telpu nomnieki. Teritoriju nomniekiem iesaistīšanās kopējā Lidostas atkritumu apsaimniekošanas sistēmā

nav obligāta, tomēr ir jāievēro tie paši vides aizsardzības un atkritumu apsaimniekošanas pamatprincipi, kā Lidostas ieviestajā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā. Visi Lidostas teritorijā radītie atkritumi tiek nodoti licencētam atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam.

Kopējais radītais sadzīves atkritumu apjoms no 2223,10 tonnām 2020. gadā ir samazinājies uz 2059,06 tonnām 2021. gadā, attiecīgi pēdējā gada laikā kopējais atkritumu apjoms samazinājies par 7,38%.

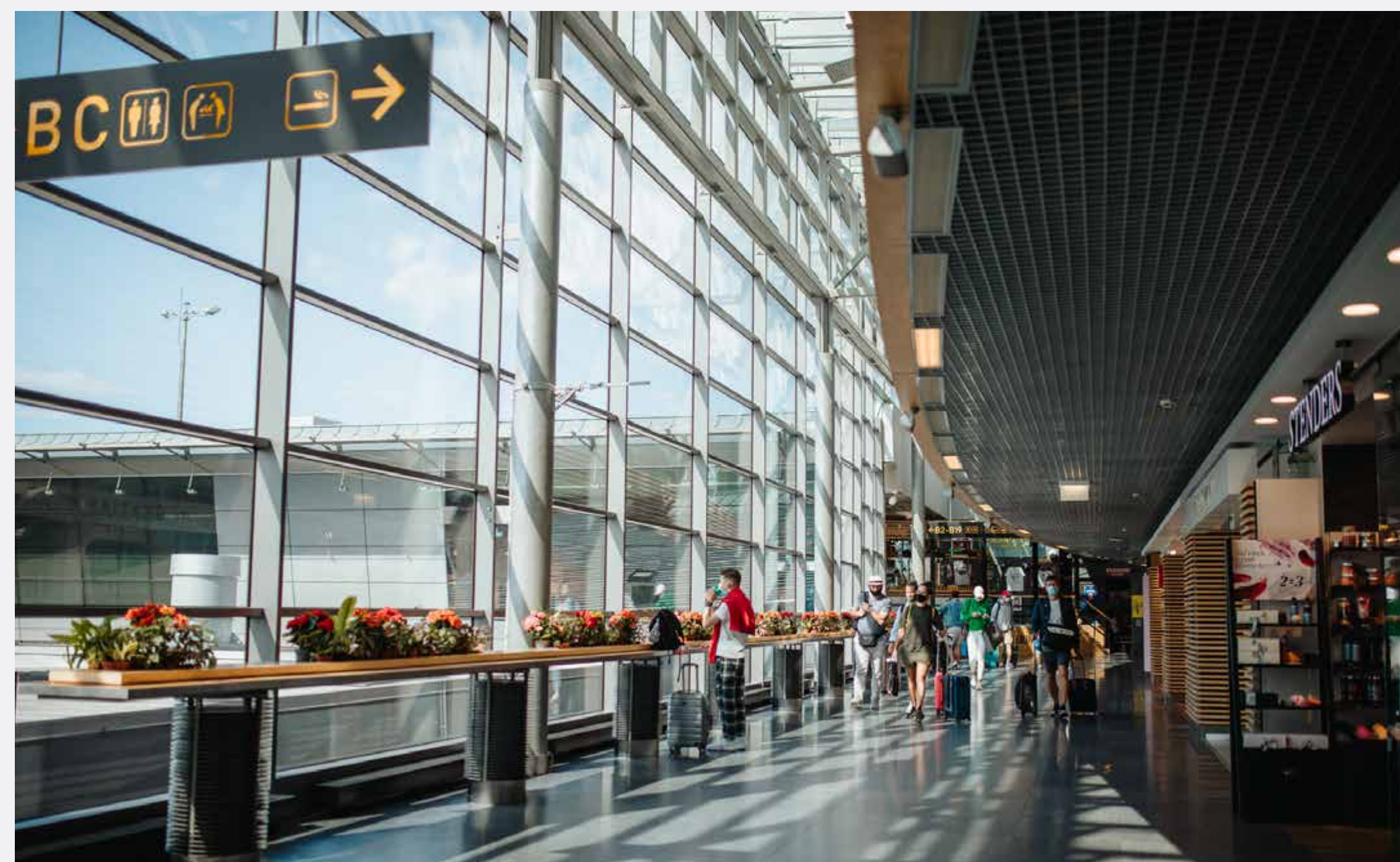
KOPĒJAIS SADZĪVES ATKRITUMU APJOMA t/gadā

Lielu sadzīves atkritumu daļu veido nešķiroti sadzīves atkritumi, kas procentuāli sastāda 75,17% no kopējā sadzīves atkritumu apjoma. 2021. gadā Vides un energopārvaldības programmā tika izvirzīts mērķis samazināt kopējo nešķirotu sadzīves atkritumu apjomu līdz 69%, tomēr mērķis 2021. gadā nav sasniegts. Veicot detalizētu atkritumu statistikas izpēti, konstatēts, ka ir būtiski sarucis otrreizējai pārstrādei nodoto atkritumu apjoms. Skaidrojot sarukuma iemeslus un salīdzinot datus ar 2020. gada datiem, konstatēts, ka ir būtiski sarucis nodotā stikla, lieltgabarieta atkritumu, metāla un bioloģiski noārdāmo atkritumu apjoms. Lielgabarieta un stikla atkritumu apjoma kritums ir saistāms ar Covid-19 izraisīto nomnieku saimnieciskās darbības kritumu. Salīdzinot 2020. un 2021. gada datus, konstatēts, ka 2020. gadā nodoto atkritumu apjoms pie līdzvērtīga pasažieru apjoma ir krietni lielāks, tomēr, veicot padziļinātu datu izpēti, tika konstatēts, ka palielinājums 2020. gadā ir radies dēļ veiktās noliktavu tīrīšanas februārī un martā. Metāla un bioloģiski noārdāmo atkritumu samazinājums radies dēļ tā, ka 2021. gadā ir veikta šo atkritumu grupu uzkrāšana finanšu līdzekļu trūkuma dēļ.

Lidostā bez sadzīves atkritumiem rodas arī bīstamie atkritumi. Bīstamo un videi kaitīgo preču atkritumu rašanās, galvenokārt, ir saistīta ar lidlauka darbības nodrošināšanu – tehnikas remontdarbu veikšanu, marķēšanu, kā arī notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbību.

Atšķirībā no 2020. gada lielāko bīstamo atkritumu apjomu vairs neveido atkritumu grupa – “neattīrīti lietus notekūdeņi no pretapledošanas apstrādes laukumiem” (atkritumu kods 161001), jo no 2021. gada notekūdeņi no pretapledošanas apstrādes laukumiem tiek nodoti SIA “Rīgas ūdens” kā ražošanas notekūdeņi. Lielākā bīstamo atkritumu grupa 2021. gadā ir “eļļains ūdens no eļļas un ūdens atdalīšanas iekārtām” (atkritumu kods 130507). Tā kopējais apjoms 2021. gadā ir sarucis par 19%, kas skaidrojams ar samazinātu naftas ķerāju tīrīšanas apjomu. 2021. gadā būtisks pieaugums vērojams atkritumu klasē “nolietotas riepas” (160103). Salīdzinājumā ar 2020. gadu atkritumu apjoms ir pieaudzis par 81,78%. Apjoma pieaugums skaidrojams ar to, ka 2021. gadā AS “Air Baltic Corporation” sāka nolietās riepas nodot Lidostai, kā arī Lidostai piederošajās zemēs Skultes pusē 2021. gadā tika konstatēts liels daudzums nelikumīgi izmestu riepu.

Lidostai nācās nodrošināt šo riepu savākšanu un nodošanu utilizācijai.

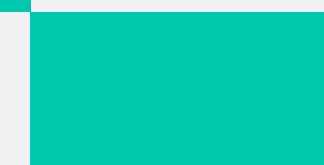
No 2022. gada 1. februāra Latvijā tiek ieviesta depozieta sistēma. Lidosta depozieta iepakojuma operatoram ir paudusi vēlmi brīvprātīgi pievienoties depozieta sistēmai. 2022. gadā terminālī pirms drošības kontroles, tiks uzstādīts depozieta iepakojuma automāts, kurā depozieta iepakojumu varēs nodot pasažieri un Lidostas darbinieki. Lidosta ir aicinājusi arī terminālī esošos nomniekus iesaistīties depozieta iepakojuma savākšanā un nodošanā ar nosacījumiem, kas tiek piedāvāti HoReCa nozares pārstāvjiem. Noslēdzot līgumu un uzkrājot noteiktu

daudzumu tukšā depozieta iepakojuma, depozieta sistēmas operators nodrošinās bezmaksas iepakojuma savākšanu un, par katru saņemto depozieta iepakojumu atmaksās līguma slēdzējam depozieta maksu. Termināla nomniekiem, pievienojoties depozieta iepakojuma savākšanas sistēmai, Lidostas atkritumu plūsmā nenonāks būtisks iepakojuma apjoms. Sekmējot nomnieku iesaistīšanos depozieta iepakojuma savākšanas sistēmā, Lidosta bez maksas nodrošinās termināla telpu nomnieku savākto depozieta iepakojumu uzglabāšanu līdz nodošanai depozieta iepakojuma operatoram.

13

**BIOLOGISKĀ
DAUDZĪVEIDĪBA**

BIOLOGISKĀ DAUDZVEIDĪBA

MĒRKIS:
APZINĀT LIDOSTAS DARBĪBAS IETEKMI
UZ BIOLOGISKO DAUDZVEIDĪBU
LIDOSTAI ĀPKĀRTĒJĀS TERITORIJĀS.

ĪSS APRAKSTS

Dažādu apstākļu ietekmē bioloģiskā daudzveidība visā pasaulē samazinās. Apzinoties gan globālo, gan aviācijas industrijas kontekstu tajā, Lidosta strādā, lai uzņēmuma operacionālās darbības rezultātā neciestu bioloģiskā daudzveidība lidostas apkārtnē, vienlaikus nodrošinot augstu lidojumu drošību.

MEŽA MONITORINGS

Gaisa kuģu ietekmes uz mežu ekosistēmu novērtēšanai 2018. gadā Lidosta sāka jauna meža monitoringa īstenošanu. Tā ietvaros tika izstrādāta monitoringa metodika, kā arī sagatavota un Dabas aizsardzības pārvaldē apstiprināta meža monitoringa

programma. 2021. gada oktobrī tika veikta paraugu vākšana monitoringa laukumos, kas izvietoti Lidostai pieguļošajos mežos. 2021. gada monitoringa rezultāti neuzrāda būtiskas izmaiņas meža ekosistēmā, kas varētu būt saistītas ar gaisa kuģu dzinēju emisiju ietekmi.

CITES

Lidostas Drošības departaments sadarbojas ar Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldi, lai novērstu nelegālo savvaļas dzīvnieku pārvadāšanu. Tāpat Lidosta ir piešķirusi vietu lidostas terminālī, lai Valsts ieņēmumu dienests varētu veikt informatīvi izglītojošās aktivitātes dažādu uzskates materiālu veidā.

Balstoties uz *ACI Europe* vadlīnijām *Combat Wildlife Trafficking*, 2021. gada 12. novembrī Civilās Aviācijas aģentūras apstiprinātajā apmācību programmā "Rentgena operatoru apmācība aviodrošībā PD 0513 P" ir iekļauts papildinājums par rīcību, ja, caurskatot bagāžu ar rentgena iekārtu, tiek konstatētas dzīvas būtnes. 2022. gada laikā ir plānots papildināt arī pārējās saistošās apmācību programmas ar

aktuālo informāciju par savvaļas dzīvnieku nelegālu tirdzniecību.

Tāpat 2022. gadā kopā ar valsts iestādēm, lidsabiedrībām un tūrisma operatoriem, kas nodrošina lidojumus no eksotiskiem galamērķiem, Lidosta īsteno informatīvo kampaņu par aizliegto savvaļas augu un dzīvnieku pārvadāšanu.

8.attēls Izglītojošais stends terminālī

14

VIDES APZINAS VEIDOŠANA,

VIDES APZIŅAS VEIDOŠANA

MĒRKIS:
PAAUGSTINĀT LIDOSTĀ STRĀDĀJOŠO DARBINIEKU UN IETEKMES PUŠU IZPRATNI PAR VIDES JAUTĀJUMIEM.

ĪSS APRAKSTS

Lidosta lielu uzmanību velta darbinieku izglītošanai vides un energopārvaldības jautājumos, jo izglītots darbinieks ir viena no vides un energopārvaldības sistēmu panākumu atslēgām.

2021. gadā sociālajā vietnē *Facebook* grupā "Zalais RIXis" notika ikgadējais

vides konkurss, kurā darbinieka vāca un svēra makulatūru, dalījās ar idejām kā var atkārtoti izmantot atkritumus, gatavoja veselīgas pusdienas videi draudzīgos iepakojumos, kā arī rēķināja ekoloģisko pēdu un pētīja ekomarķējumus elektroierīcēm.

Lai izglītotu Lidostas darbiniekus, Lidostas vēstkopā eRIX regulāri ir publicēti vispārīzglītojošie raksti par aktuālajām vides un energopārvaldības

9.attēls. Zaļais RIXis 2021. gada vides konkurss.

tēmām, kā arī darbiniekiem sniegti piemēri, kā viņi ar savu darbību var mazināt ietekmi uz vidi.

2019. gadā Lidostā sadarbībā ar nevalstisko organizāciju *Homo ecos* veica ūdens un atkritumu monitoringu, kura laikā tika identificēta problēma, ka daudzi pasažieri izmanto atkārtoti izmantojamās ūdens pudeles, tomēr trūkst vietas, kur ūdeni pirms drošības kontroles izliet. Lai risinātu situāciju, 2020. gadā tika uzsākta un 2021. gadā pabeigta sagatavošanās vietas pirms drošības kontroles labiekārtošana.

Sagatavošanās zonā ir uzstādīta izlietne, kur izliet ūdeni un citus šķidrumus, gan arī izveidota informatīvā vides siena, lai izglītotu pasažierus atkritumu šķirošanas jautājumos. 2021. gadā Lidostas terminālī notika atkārtota ūdens monitoringa akcija, kuras laikā tika pētīts, kā izveidotais labiekārtojums ir ietekmējis pasažieru atkritumu apsaimniekošanas un ūdens izliešanas paradumus.

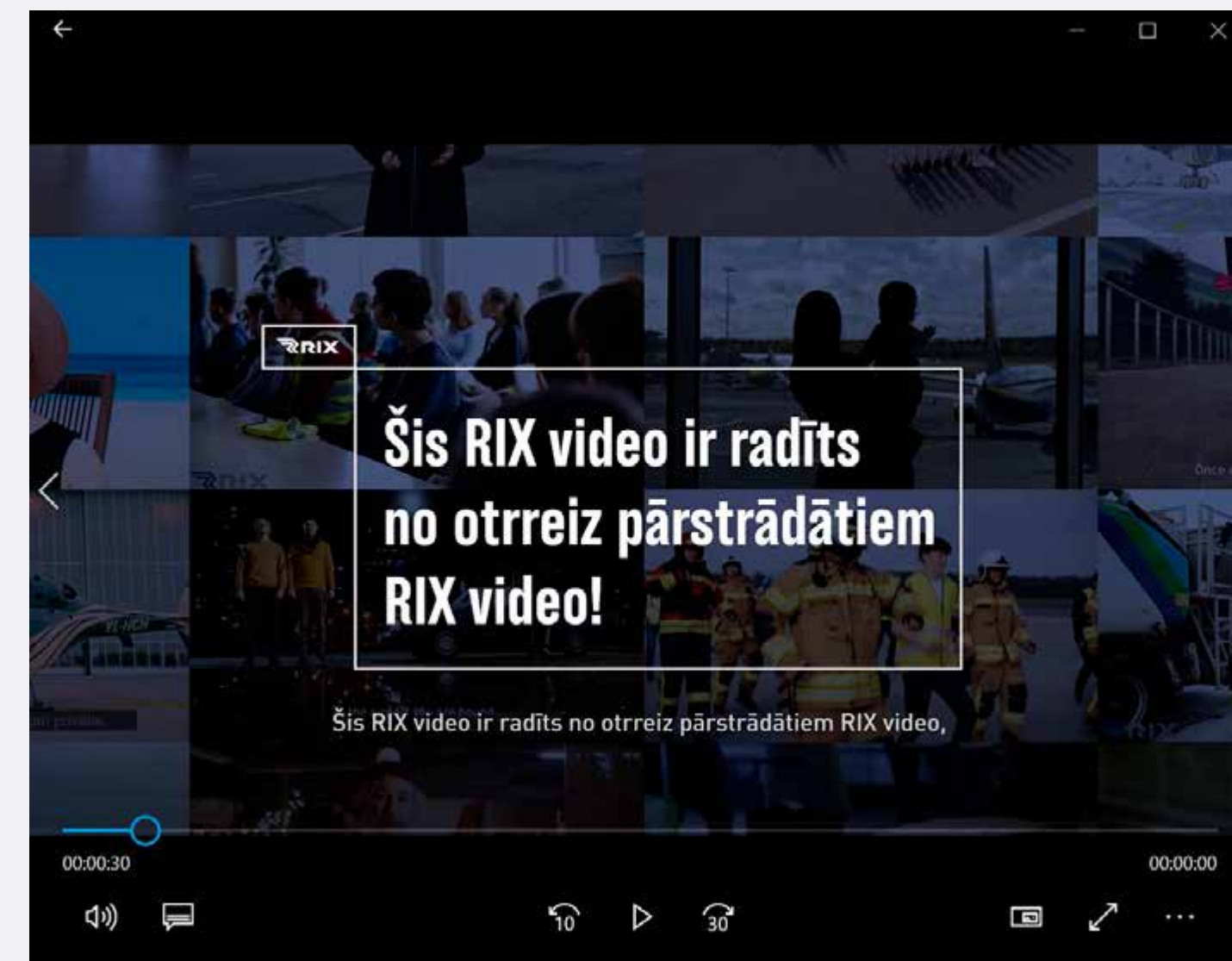
Lai informētu plašāku sabiedrību par Lidostas sniegumu vides un energopārvaldības jomā, Lidosta izstrādāja arī divus informatīvos video – par Lidostas sniegumu CO₂ samazināšanā

10.attēls Informatīvā siena pirms drošības kontroles.

un informāciju pasažieriem par videi draudzīgu sagatavošanos drošības kontrolei.

Lidosta arī savā mājaslapā izveidoja sadaļu "Ilgtspējīga ceļošana", kurā apkopoti ieteikumi kā ceļot videi draudzīgāk.

11.attēls Informatīvie video

15

**BŪTISKĀKIE
LIDOSTAS DARBĪBU
RAKSTUROJOŠIE RĀDĪTĀJI**

		2017	2018	2019	2020	2021
Apkalpoto pasažieru skaits	skaits	6 098 477	7 056 099	7 797 922	2 011 152	2 335 161
Lidojumu skaits (nosēšanās + pacelšanās)	skaits	74 838	83 467	87 004	35 592	39 062
Apkalpotās gaisa kravas	tonnas	25 525	28 169	27 265	23 219	27 882
Elektroenerģija						
Elektrības patēriņš uz 1 pasažieri	kWh	2.224	1.973	2.061	6.120	6.686
Siltumenerģija						
Siltumenerģijas patēriņš (mWh) uz m²	mWh	0.35	0.35	0.32	0.24	0.31
Degviela						
Lidostas benzīna patēriņš	litri	25 236	26 430	31 963	22 747	21 495
Lidostas dīzeldegvielas patēriņš	litri	478 033	548 912	500 496	254 839	462 006
Ūdens patēriņš						
Iegūtais ūdens no artēziskajiem urbumiem	m ³	114 469	167 683	137 238	80 967	75 824
Lidostas ūdens patēriņš % no iegūtā ūdens apjoma	procenti	44.96	62.97	49.00	34.63	40.18
Troksnis						
Trokšņa indekss TMS1	dBa	51.6	51.2	50.0	50.4	49.7
Trokšņa indekss TMS2B	dBa	56.3	56.4	55.4	54.8	54.0
Trokšņa indekss TMS4	dBa	57.3	56.6	55.0	54.6	55.2
Kopējā trokšņa ietekme, TMS1	dBa	52.4	52.3	51.7	46.9	46.6
Kopējā trokšņa ietekmes, TMS2B	dBa	56.9	57.7	56.9	50.6	51.3
Kopējā trokšņa ietekmes, TMS3	dBa	54.2	54.1	53.3	48.3	48.9
Kopējā trokšņa ietekmes, TMS4	dBa	58.4	58	56.9	51.8	52.7
Trokšņa diskomforta zonā dzīvojošo personu skaits	pers.	2436	-	-	-	-
Atkritumi						
Kopējais sadzīves atkritumu apjoms	tonnas	3986.21*	4383.86	4871.17	2223.59	2059.06
Nešķīrotie sadzīves atkritumi (200301)	tonnas	2961.32*	3282.43	3522.08	1545.97	1547.81
Kopējais bīstamo un videi kaitīgo preču apjoms	tonnas	308.420	930.898	1672.468	1666.340	250.233

